

По образу и подобию Янси

Φιλίπ Κ. Δίκ

Перевод hotgiraffe

ΤΟ ΕΙΔΩΛΟ ΤΟΥ ΓΙΑΝΣΙ

<http://www.oodegr.com/paratir/methodoi/giansi1>.

Адаптированный текст подготовила Федорова Елена.

Смотрите еще материалы на <http://real-greece.ru/proza/knigi.html>

<p>Ο Λήο Σίπλινγκ αναστέναξε και έσπρωξε τα χαρτιά από μπροστά του. Σε έναν οργανισμό που απασχολούσε εκατοντάδες εργαζόμενους, αυτός ήταν ο μόνος που δεν παρήγαγε. Πιθανότατα, ήταν ο μοναδικός γιανς στην Καλλιστώ που δεν έκανε τη δουλειά του. Ο φόβος και οι οξείες κρίσεις απελπισίας, τον ανάγκασαν να χρησιμοποιήσει το ακουστικό κύκλωμα για να γνέψει στον Μπάμπσον, το γενικό υπεύθυνο των γραφείων.</p> <p>«Να σου πω», είπε βραχνά ο Χίπλινγκ, «νομίζω ότι κόλλησα, Μπαμπ. Θα μπορούσες να στείλεις την εικόνα πάνω, στο σημείο που βρίσκομαι; Ίσως να πάνω καμία ιδέα...» Χαμογέλασε αδύναμα. «Να εμπνευστώ κι από τους άλλους».</p> <p>Μετά από μια στιγμιαία σκέψη, ο Μπάμπσον, ανέκφραστος, έπιασε την παρορμητική σύναψη.</p> <p>«Προχωράς καθόλου Σιπ; Αυτό πρέπει να μπει στην εφημερίδα μέχρι τις έξι το απόγευμα. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, πρέπει να βρίσκεται στις οθόνες την ώρα του μεσημεριανού διαλείματος».</p> <p>Η μορφή είχε ήδη αρχίσει να οπτικοποιείται στην οθόνη. Ο Σίπλινγκ έστρεψε εκεί την προσοχή του, ικανοποιημένος που κατάφερε να αποφύγει το παγωμένο βλέμμα του Μπάμπσον.</p> <p>Στην οθόνη εμφανίστηκε το τρισδιάστατο είδωλο του Γιάνσι, στη συνηθισμένη στάση των τριών τετάρτων και εικόνα από τη μέση και πάνω. Ο Τζον Έντουαρντ Γιάνσι φορούσε</p>	<p>Леон Зиплинг тяжело вздохнул и отодвинул от себя бумаги. Только он один из тысяч и тысяч сотрудников не выкладывался до конца. Все янсеры Каллисто работали изо всех сил - кроме него. Страх и краткие вспышки отчаяния заставили его позвонить Бэбсону.</p> <p>- Алло, Бэбсон, - сказал Зиплинг хрипло, - я, кажется, завяз. Давайте прогоним весь гештальт до моего куска. Может, я попаду в ритм (тут Зиплинг через силу улыбнулся), в согласное гудение умов, так сказать.</p> <p>Управляющий Бэбсон ненадолго задумался, потом с явной неохотой потянулся к переключателю.</p> <p>- Зип, ты всех нас держишь. Твой ломтик должен быть интегрирован с дневной порцией к шести вечера, чтобы выйти на вещание по расписанию.</p> <p>На экране во всю стену начала прокручиваться визуальная часть гештальта; Зиплинг уставился на него, избегая пронизывающего взгляда Бэбсона.</p> <p>Как обычно, Джон Эдвард Янси появился перед экраном в трёхмерном изображении по пояс, повернувшись к зрителям вполборота. Лет под шестьдесят, в</p>
---	--

<p>ένα πρόχειρο, ξεθωριασμένο πουκάμισο, με τα μανίκια γυρισμένα, που άφηνε εκτεθειμένα τα καφετιά, τριχωτά του μπράτσα. Ήταν ένας μεσόκοπος άντρας, κοντά στα εξήντα, με ηλιοκαμένο πρόσωπο, κόκκινο λαιμό, ένα καλοσυνάτο χαμόγελο στο πρόσωπό του, και ελαφρά λοξό βλέμμα, γιατί τον ενοχλούσε ο ήλιος που έπεφτε κατευθείαν στα μάτια του.</p>	<p>выгоревшей рубашке с закатанными рукавами, открывающими загорелые волосатые руки. Лицо и шея, судя по всему, тоже редко бывают в тени. Открытая улыбка, лёгкий прищур от бьющего в глаза солнца.</p>
<p>Πίσω από τον Γιάνσι φαινόταν η εικόνα της αυλής του, το γκαράζ, ο κήπος με τα λουλούδια, το γκαζόν, το πίσω μέρος του όμορφου, λευκού, πλαστικού σπιτιού του. Χαμογέλασε στον Σίπλινγκ, σαν να ήταν ένας γνώριμος, κατάκοπος, ιδρωμένος γείτονας, που σταματά λίγο να ξεκουραστεί από το κούρεμα του γκαζόν στη ζέστη, και είναι έτοιμος να κάνει μερικά αθώα σχόλια για τον καιρό, την κατάσταση του πλανήτη και τα νέα της γειτονιάς.</p>	<p>За спиной Янси - дворик с гаражом, лужайкой и цветочной клумбой, и белая пластиковая задняя стена его домика.</p> <p>Улыбается Зиплингу, словно вспотевший от жары и усталости сосед, решивший немного отдохнуть от газонокосилки и поболтать с ним о погоде, политике, общих друзьях...</p>
<p>«Λοιπόν», είπε η φωνή του Γιάνσι, βγαίνοντας από τα μεγάφωνα που είχε τοποθετήσει ο Σίπλινγκ πάνω στο γραφείο του. Ο τόνος της φωνής του ήταν βαθύς, προσωπικός. «Χτες το πρωί συνέβη κάτι πολύ περίεργο στον εγγονό μου, τον Ραλφ. Τον ξέρετε τώρα τον Ραλφ, πηγαίνει πάντα στο σχολείο μισή ώρα πριν... λέει ότι θέλει να βρίσκεται στη θέση του πριν απ' όλους τους άλλους».</p>	<p>- Вот что случилось, - сказал голос Янси из громкоговорителей на столе Зиплинга, - прошлым утром с моим внуком Ральфом. Вы уж, наверно, все знаете, что Ральф вечно приходит в школу за полчаса до звонка... любит, значит, сесть за парту раньше всех.</p>
<p>«Υπόδειγμα μαθητή!» σφύριξε ο Τζο Πάινς από το διπλανό γραφείο.</p>	<p>- Невтерпёж ему, - присвистнул за соседним столом Джо Пайнз.</p>
<p>Από την οθόνη συνέχισε να ξεχύνεται η φωνή του Γιάνσι, αποφασιστική, φιλική, ανεπηρέαστη. «Ο Ραλφ, λοιπόν, είδε ένα σκίουρο, που απλά καθόταν εκεί στο πεζοδρόμιο. Σταμάτησε για λίγο και τον παρατήρησε».</p>	<p>- Ну так вот, - голос Янси звучал уверенно, невозмутимо, дружелюбно. Увидел Ральф белку на дорожке и остановился посмотреть.</p>
<p>Το βλέμμα στο πρόσωπο του Γιάνσι ήταν τόσο αληθινό, που ο Σίπλινγκ παραλίγο να τον πιστέψει. Σαν να έβλεπε μπροστά του τον σκίουρο και τον εγγονό των Γιάνσι, το διάσημο παιδί του διάσημου γιου του πιο διάσημου – και αγαπητού – ανθρώπου του πλανήτη.</p>	<p>Выражение лица Янси было столь правдоподобным, что Зиплинг готов был поверить в то, что он рассказывал. Казалось, он видел перед собой и белку, и светловолосого Ральфа, самого младшего члена семьи Янси, всем известного отпрыска всем известного сына самого известного - и любимого - человека на планете.</p>
<p>«Αυτός ο σκίουρος», εξήγησε ο Γιάνσι με το</p>	<p>- Белка, - пояснил Янси, - собирала орехи.</p>

<p>γνωστό του τρόπο, «μάζευε καρύδια. Και αυτό έγινε μόλις χτες, στα μισά του Ιούνη. Και να, αυτός ο μικρούλης σκίουρος» - και έδειξε με τα χέρια του το μέγεθος – «μάζευε καρύδια, να τα φυλάξει για το χειμώνα».</p> <p>Και τότε, η ενθουσιώδης ματιά του Γιάνσι ξεθώριασε, παραχωρώντας τη θέση της σ' ένα στοχαστικό βλέμμα. Τα μπλε μάτια του σκοτεινιάσαν (είχε γίνει καλή δουλειά με τα χρώματα). Το σαγόνι του έγινε τετράγωνο, περισσότερο επιβλητικό (τα ανδροειδή είχαν κάνει επιτυχημένα την αλλαγή κούκλας). Τώρα πια, ο Γιάνσι φαινόταν μεγαλύτερος, πιο επίσημος και ώριμος, πιο εντυπωσιακός. Το φόντο πίσω του είχε αλλάξει και είχε αρχίσει να αντικαθίσταται από μια ελαφρά διαφορετική εικόνα. Τώρα ο Γιάνσι βρισκόταν σε ένα κοσμικό τοπίο, ανάμεσα σε βουνά, ανέμους και τεράστια, αιωνόβια δάση.</p> <p>«Αυτό με έβαλε σε σκέψεις», είπε ο Γιάνσι μιλώντας βαθύτερα και πιο αργά. «Κοίταξα το μικρό σκίουρο. Πώς ήξερε ότι θα ερχόταν ο Χειμώνας; Να, όμως, που δούλευε σκληρά και προετοιμαζόταν γι' αυτόν». Ο τόνος της φωνής του υψώθηκε. «Προετοιμαζόταν για ένα χειμώνα που δεν είχε δει ποτέ του».</p> <p>Ο Σίπλινγκ δυσανασχέτησε κι άρχισε να προετοιμάζει κι εκείνος τον εαυτό του – όπου να' ναι, έρχεται. Από το γραφείο του ο Τζο Πάινς χαμογέλασε και φώναξε: «Ετοιμαστείτε!»</p> <p>«Αυτός ο σκίουρος», συνέχισε σοβαρά ο Γιάνσι, «είχε πίστη. Όχι, δεν είχε δει ποτέ του χειμώνα. Όμως ήξερε πως ο Χειμώνας θα ερχόταν». Το αυστηρό σαγόνι του κινήθηκε. Σήκωσε αργά το ένα του χέρι...</p> <p>Και τότε η εικόνα σταθεροποιήθηκε. Πάγωσε, έμεινε ακίνητη, βουβή. Οι λέξεις έπαψαν να ακούγονται και το κήρυγμα έληξε απότομα, στη μέση της παραγράφου.</p> <p>«Αυτό ήταν όλο», είπε ζωηρά ο Μπάμπσον, «φιλτράροντας» τον Γιάνσι. «Σε βοήθησε καθόλου;»</p> <p>Ο Σίπλινγκ άγγιξε απότομα τα χαρτιά του. «Όχι», παραδέχτηκε, «για να είμαι ειλικρινής,</p>	<p>Ей-богу, вчера, в разгар лета, в середине июня, эта крохотная белочка, - он свёл руки вместе, как бы показывая размер, - собирала орехи к зиме.</p> <p>Выражение его лица переменялось: радостное изумление уступило место серьёзной задумчивости. Голубые глаза потемнели (отличная работа с цветом), огрубели и стали внушительнее черты лица (аккуратная подмена трёхмерной модели), Янси как бы стал старше, серьёзнее, ответственнее. Дворик на заднем плане сменился грандиозным пейзажем, Янси теперь стоял, неколебимо, в окружении гор, ветров и густых лесов.</p> <p>- И я подумал, - произнёс Янси, и голос его приобрёл глубину и неторопливость, - вот эта белка, откуда она знает, что придёт зима? Она трудится, собирает орехи, готовится к холодам, которых никогда не видела.</p> <p>Зиплинг напрягся и постарался вжиться в роль; Джо Пайнз ухмыльнулся и дурашливо заорал: "Готовсь!"</p> <p>- У белки есть вера, - голос Янси звучал торжественно. - Она ни разу в своей жизни не видела зиму. Но она знает, что зима наступит. Губы его дёрнулись, рука пошла вверх...</p> <p>Но изображение остановилось, замерло, ни слова, ни звука; проповедь неожиданно оборвалась на середине.</p> <p>- Ну вот и всё, - защёлкал по кнопкам Бэбсон. - Помогло?</p> <p>Зиплинг пошуршал бумагами на столе. - Нет, на самом деле не помогло, - признал</p>
--	---

<p>όχι. Θα τα καταφέρω, όμως».</p> <p>Το πρόσωπο του Μπάμπσον σκοτεινίασε απειλητικά και τα μικρά, μίζερα μάτια του έγιναν ακόμα μικρότερα. «Τι συμβαίνει με σένα; Έχεις προβλήματα στο σπίτι;»</p> <p>«Δεν έχω τίποτα», μουρμούρισε ιδρώνοντας ο Σίπλινγκ. «Ευχαριστώ πάντως».</p> <p>Στην οθόνη παρέμενε ακόμα η αγνή εικόνα του Γιάνσι, μετέωρη στη λέξη «έρχεται». Η συνέχεια της εικόνας βρισκόταν μέσα στο κεφάλι του Σίπλινγκ. Η ροή των λόγων και οι χειρονομίες δεν είχαν δημιουργηθεί για να συνδεθούν με το σύνολο. Έλειπε η συνεισφορά του Σίπλινγκ, γι' αυτό και η εικόνα είχε διακοπεί τόσο απότομα.</p> <p>«Λοιπόν», είπε άβολα ο Τζι Πάινς, «δεν έχω πρόβλημα να συνεχίσω εγώ σήμερα. Αποσύνδεσε το γραφείο σου από το κύκλωμα και θα αναλάβω εγώ».</p> <p>«Ευχαριστώ», μουρμούρισε ο Σίπλινγκ, «αλλά είμαι ο μόνος που μπορεί να συνθέσει αυτό το καταραμένο σημείο. Είναι το κεντρικό πετράδι».</p> <p>«Χρειάζεσαι ξεκούραση. Δουλεύεις πολύ σκληρά».</p> <p>«Ναι», συμφώνησε ο Σίπλινγκ, που βρισκόταν στα πρόθυρα νευρικής κρίσης. «Είμαι λίγο άκεφος».</p> <p>Αυτό ήταν ολοφάνερο. Το είχαν καταλάβει όλοι στο γραφείο. Όμως μόνο ο Σίπλινγκ ήξερε το λόγο. Και πάλευε να αντισταθεί για να μην το φωνάζει με όλη τη δύναμη που έκρυσαν μέσα τους τα πνευμόνια του.</p> <p>Η ΒΑΣΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ της πολιτικής κατάστασης στην Καλλιστώ είχε διενεργηθεί στην Ουάσιγκτον με τη βοήθεια των ηλεκτρονικών υπολογιστών της Νάιπλαν, αλλά οι τελικές εκτιμήσεις έγιναν από ανθρώπους τεχνικούς. Οι υπολογιστές της Ουάσιγκτον κατάφεραν να διαπιστώσουν πως η πολιτική οργάνωση στην Καλλιστώ όδευε προς μια μορφή απολυταρχικού καθεστώτος, αλλά δεν μπορούσαν να πουν τι φανέρωνε αυτό. Τα</p>	<p>он. - Но я... я что-нибудь придумаю.</p> <p>- Надеюсь! - Бэбсон нахмурился, его прищуренные глазки, казалось, ещё уменьшились в размерах. - Что с тобой? Дома что-то не так?</p> <p>- Всё в порядке, - Зиплинга прошиб пот. - Спасибо, всё в порядке.</p> <p>Полупрозрачный призрак Янси висел перед экраном, силясь произнести следующее слово. Продолжение гештальта существовало только в воображении Зиплинга; надо было продумать слова и жесты Янси, приладить их к общему творению - он не доделал свою работу, и гештальт подвис, замороженный.</p> <p>- Слушай, Зиплинг, - участливо сказал Джо Пайнз, - хочешь, доделаю за тебя сегодняшний ломтик? Отключись от гештальта, а я врублюсь вместо тебя.</p> <p>-</p> <p>Спасибо, - выдавил из себя Зиплинг, - но никто кроме меня этого не сделает. Центральный ломоть, самый важный.</p> <p>- Тебе б отдохнуть, отвлечься... Работаешь день и ночь...</p> <p>- Да уж, - согласился Зиплинг, - что-то мне паршиво.</p> <p>Это было видно с первого взгляда. Но только Зиплинг знал истинную причину. И едва сдерживался, чтобы не заорать о ней во всю глотку.</p> <p>* * *</p> <p>Основной анализ политической обстановки на Каллисто проводился компьютерами в вычислительном центре Союза Девяти Планет в Вашингтоне, окончательные же оценки могли дать только люди. Вашингтонские компьютеры выявили, что политическая система Каллисто постепенно сдвигалась в сторону тоталитаризма, но не могли прояснить, что означал этот сдвиг.</p>
--	---

ανθρώπινα όντα αναγκάστηκαν να κατατάξουν την πορεία αυτή ως επιβλαβή.

«Δεν είναι δυνατόν», αντέδρασε ο Τάβερνερ. «Υπάρχει συνεχής βιομηχανική ροή από και προς τον Καλίστο. Εκτός από το συνδικάτο του Γανυμήδη, ελέγχουν το εξω-πλανητικό εμπόριο. Θα το μαθαίναμε αμέσως αν γινόταν κάποια απάτη».

«Δηλαδή πώς θα το καταλαβαίναμε;» ρώτησε ο Αστυνομικός Διευθυντής Κέλμαν.

Ο Τάβερνερ έδειξε τις σελίδες με τα στοιχεία, τις γραφικές παραστάσεις, τους πίνακες αριθμών και ποσοστών που κάλυπταν τους τοίχους των Αστυνομικών γραφείων της Νάιπλαν.

«Θα φαινόταν με εκατοντάδες διαφορετικούς τρόπους. Τρομοκρατικές επιθέσεις, πολιτικούς κρατούμενους, στρατόπεδα εξόντωσης. Θα ακούγαμε για πολιτικές αποκηρύξεις, προδοσίες, αντιφρονούντες... όλα τα απαραίτητα στοιχεία μιας δικτατορίας».

«Μη μπερδεύεις την απολυταρχική κοινωνία με τη δικτατορία», είπε ο Κέλμαν ξερά. «Το απολυταρχικό καθεστώς διεισδύει σε κάθε τομέα της ζωής των πολιτών του, διαμορφώνει τις απόψεις τους πάνω σε οποιοδήποτε θέμα. Η μορφή της κυβέρνησης μπορεί να είναι δικτατορία ή κοινοβούλιο ή ένας εκλεγμένος πρόεδρος ή ένα ιερατικό συμβούλιο. Αυτό δεν έχει σημασία».

«Εντάξει», είπε ο Τάβερνερ χαμηλώνοντας τους τόνους. «Θα πάω. Θα πάρω μαζί μου και μια ομάδα, να δω τι σκαρώνουν».

«Θα τα καταφέρετε να μοιάσετε με Καλιστόνιους;»

«Πώς είναι;»

«Δεν είμαι σίγουρος», παραδέχτηκε σκεφτικός ο Κέλμαν, ρίχνοντας μια ματιά στις καλοδοουλεμένες γραφικές παραστάσεις στον τοίχο. «Ό,τι και να συμβαίνει, όμως, έχουν αρχίσει να δείχνουν όλοι ίδιοι».

- Это невозможно, - возразил Тавернер. - У Каллисто налаженные торговые связи со всеми, кроме Ганимедского синдиката, большой объём экспорта, непрерывный товарообмен с Девятипланом. Если б там началось что-нибудь подозрительное, мы бы уже знали.
- Каким образом? - спросил Келлман.

Тавернер обвёл помещение широким жестом, демонстрируя начальнику полиции распечатки, таблицы и графики, развешенные по стенам полицейского управления Девятиплана.

- Это стало бы заметно по сотням известных признаков. Террор, политические заключённые, концлагеря, волна публичных покаяний, отречений от прежних взглядов, государственных измен... Неизменные спутники диктатуры.

- Не путайте тоталитарное общество с диктатурой, - сухо возразил Келлман. - Тоталитарное государство проникает во все сферы жизни своих граждан, формирует их мнение по каждому вопросу, без исключения. Это может быть диктатура, парламент, президентская республика, совет жрецов... Форма правления особой роли не играет.

- Ладно, - сказал Тавернер, внезапно успокоившись. - Я полечу туда сам. Возьму с собой команду и посмотрю, чем они там занимаются.

- Сможете сойти за каллистьян?

- А как они выглядят?

- Не уверен, - задумчиво признал Келлман, разглядывая распечатки. - Но как бы то ни было, они всё более походят друг на друга.

<p>ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ επιβάτες του εμπορικού διαπλανητικού σκάφους που προσγειώθηκε στον Καλίστο, βρισκόταν ο Πήτερ Τάβερνερ, μαζί με τη γυναίκα και τα δύο παιδιά του. Με μια έκφραση ανησυχίας, ο Τάβερνερ διέκρινε τις σκιές εκπροσώπων των τοπικών αρχών, που περίμεναν στην έξοδο – οι επιβάτες θα καταγράφονταν προσεκτικά. Καθώς η σκάλα κατέβαινε, οι υπεύθυνοι προχώρησαν μπροστά.</p> <p>Ο Τάβερνερ σηκώθηκε και μάζεψε την οικογένειά του. «Αγνόησέ τους», είπε στη Ρουθ. «Τα χαρτιά θα μας βοηθήσουν να περάσουμε χωρίς προβλήματα».</p> <p>Τα έγγραφα που είχαν ετοιμάσει ειδικοί, τον παρουσίαζαν ως επιχειρηματία στον τομέα των μη – σιδηρούχων μετάλλων, που αναζητούσε κάποια ελεύθερη αγορά για επενδύσεις. Η Καλλιστώ ήταν ένα πρόσφορο σημείο για επιχειρήσεις γης και μεταλλευμάτων. Έτσι, πηγαиноέρχονταν συνεχώς επιχειρηματίες διψασμένοι για χρήμα, μεταφέροντας πρώτες ύλες από τα υπανάπτυκτα φεγγάρια και παίρνοντας μεταλλεύματα από τους εσωπλανήτες.</p> <p>Ο Τάβερνερ δίπλωσε προσεκτικά το πανωφόρι του στο μπράτσο του. Ήταν ένας γεροδεμένος άντρας, γύρω στα τριάντα πέντε, που θα μπορούσε εύκολα να περάσει για επιτυχημένο επιχειρηματία. Φορούσε ένα κοστουμί ακριβό, μα συντηρητικό. Τα μεγάλα παπούτσια του ήταν προσεκτικά γυαλισμένα. Αν όλα πήγαιναν καλά, μάλλον θα περνούσε. Προχωρώντας προς τη ράμπα εξόδου, αυτός και η οικογένειά του αποτελούσαν ένα τέλειο δείγμα της αστικής τάξης του εξω-πλανήτη.</p> <p>«Δηλώστε το σκοπό της επίσκεψής σας», είπε αυστηρά ένας υπεύθυνος ντυμένος με πράσινη φόρμα, δείχνοντάς τον με το μολύβι του. Οι ταυτότητες περνούσαν από έλεγχο, φωτογραφίζονταν και καταγράφονταν. Μετά συγκρίνονταν τα εγκεφαλικά αποτυπώματα. Η συνηθισμένη διαδικασία.</p> <p>«Μη - σιδηρούχες επιχειρήσεις», ξεκίνησε να λέει ο Τάβερνερ προσπαθώντας να μην προδοθεί. «Βαριά περίπτωση αλκοολισμού –</p>	<p>* * *</p> <p>Коммерческий межпланетный лайнер доставил Питера Тавернера с женой и двумя детьми на Каллисто. Тавернер озабоченно вглядывался в силуэты местных представителей власти, ожидающих у выходного люка. Сразу после того, как спустили трап, группа чиновников поднялась им навстречу; все пассажиры проходили тщательную проверку.</p> <p>Тавернер поднялся с сиденья и направился с семьёй к выходу. - Не обращай на них внимания, - сказал он жене. - Документы у нас чистые.</p> <p>Согласно тщательно изготовленным бумагам, Тавернер был брокером, специализирующимся на торговле рудами цветных металлов, прилетевшим на Каллисто в поисках связей с оптовыми фирмами. Здесь, в одном из узловых торговых пунктов Солнечной системы, непрерывный поток предпринимателей в погоне за прибылью изливался сквозь ворота космопорта туда и обратно, вывозя руду с экономически недоразвитых лун в обмен на горнодобывающее оборудование с внутренних планет.</p> <p>Тавернер аккуратно перекинул пальто через согнутую руку. Крупного сложения, лет тридцати пяти, он был похож на удачливого бизнесмена: двубортный дорогой пиджак консервативного стиля, ботинки, вычищенные до блеска... Должно сработать. Прекрасная имитация межпланетного бизнес-класса.</p> <p>- Цель прибытия? - спросил чиновник в зелёной униформе, занося карандаш. Тщательно проверили документы, сфотографировали, зарегистрировали, сверили энцефалограмму. Обычная процедура проверки.</p> <p>Я здесь неофициально, на отдыхе, - ответил Тавернер, пытаюсь сохранить остатки</p>
--	--

<p>τίποτα υπηρεσιακό».</p> <p>«Τα ίδια μας είπαν και οι συνάδελφοί σου». Ο υπάλληλος χαμογέλασε τυπικά. «Τι κακό μπορεί να κάνει ακόμα ένας γήινος μπάτσος;»</p> <p>Ξεκλείδωσε τις μπάρες κι έκανε νόημα στον Τάβερνερ και την οικογένειά του να περάσουν. «Καλωσήρθατε στην Καλλιστώ. Ελπίζουμε να διασκεδάσετε. Είμαστε το γρηγορότερα αναπτυσσόμενο φεγγάρι σε όλο το σύστημα».</p> <p>«Σχεδόν πλανήτης», συμπλήρωσε ο Τάβερνερ ειρωνικά.</p> <p>«Όπου να' ναι θα γίνει κι αυτό». Ο υπάλληλος εξέτασε κάποιες αναφορές. «Απ' ότι λένε οι φίλοι, που έχουμε στο μικρό σας οργανισμό, φτιάχνετε πίνακες και γραφικές παραστάσεις για μας. Τόσο σπουδαίοι είμαστε;»</p> <p>«Το ενδιαφέρον είναι μάλλον εγκυκλοπαιδικό», είπε ο Τάβερνερ. Αφού είχαν γίνει τρεις νύξεις, μάλλον είχε παγιδευτεί όλη η ομάδα. Οι τοπικές αρχές, με τη συμπεριφορά τους, φαίνονταν να έχουν διακρίνει τη διείσδυση... αυτή η συνειδητοποίηση τον έκανε να ανατριχιάσει.</p> <p>Παρ' όλα αυτά, τον άφηναν να περάσει. Ήταν τόσο σίγουροι;</p> <p>Τα πράγματα δεν πήγαιναν πολύ καλά. Καθώς έψαχνε για ταξί, προετοιμάστηκε, με βαριά καρδιά, να συγκεντρώσει τα σκορπισμένα μέλη της ομάδας και να τους ενώσει σε ένα λειτουργικό σύνολο.</p> <p>ΕΚΕΙΝΟ ΤΟ ΒΡΑΔΥ, στο «Συνέχεια</p>	<p>σпокойствия. - Лечиться от острого алкоголизма, только и всего.</p> <p>- Руды цветных металлов, - начал было Тавернер, но второй чиновник неожиданно перебил его.</p> <p>- Ага, остальные тоже так говорили, - ухмыльнулся чиновник. - Ладно, в конце концов, одним земным копом больше, одним меньше - не всё ли равно?.</p> <p>- Вы за сегодня уже третий полицейский. Какая муха вас там всех укусила, на Земле?</p> <p>- чиновник внимательно разглядывал Тавернера. - К нам теперь прилетает больше копов, чем священников.</p> <p>-</p> <p>Он открыл турникет и жестом пригласил Тавернера с семьёй проходить.</p> <p>- Добро пожаловать на Каллисто. Гуляйте, развлекайтесь, всё для вас. Самая быстроразвивающаяся луна в Солнечной системе.</p> <p>- Практически планета, - отозвался Тавернер с иронией.</p> <p>- Будем и планетой, - чиновник пролистал бумаги. - Наши друзья из вашей небольшой конторы сообщают, что вы там развешиваете по стенам таблицы и графики, и всё про нас. Мы что, уже такие важные?</p> <p>- Чисто академический интерес, - буркнул Тавернер.</p> <p>Если чиновник говорил правду, то обнаружены все три группы. Местные власти, очевидно, были предупреждены о планах проникновения; от этой мысли у него холодок прошёл по спине.</p> <p>Однако его пропустили. Отчего они столь самоуверенны?</p> <p>Оглядываясь в поисках такси, Тавернер внутренне готовился к своей работе. Ему предстояло собрать отдельных членов команды в единое, слаженно функционирующее целое.</p>
--	--

<p>Φωτισμένο», ένα μπαρ στον κεντρικό δρόμο του εμπορικού προαστίου της πόλης, ο Τάβερνερ συναντήθηκε με τα άλλα δύο μέλη της ομάδας. Σκυμμένοι πάνω από τα ούισκι τους, συνέκριναν σημειώσεις.</p> <p>«Είμαι σχεδόν δώδεκα ώρες», δήλωσε ο Έκμουντ, κοιτάζοντας ατάραχος τα μπουκάλια στο βάθος του μπαρ. Ο αέρας μύριζε από τα πούρα και το αυτόματο μουσικό κουτί στη γωνία έβγαζε μεταλλικούς ήχους. «Έκανα βόλτες στην πόλη, κοιτούσα τα πράγματα γύρω μου και κρατούσα σημειώσεις».</p> <p>«Εγώ», είπε ο Ντόρσερ, «πήγα στη βιντεοθήκη. Συνέκρινα τα επίσημα διαθέσιμα στοιχεία με την καλιστόνια πραγματικότητα. Επίσης, μίλησα με λογίους – μορφωμένους ανθρώπους, που περνάνε τον καιρό τους σε αίθουσες μελέτης».</p> <p>Ο Τάβερνερ ήπιε μια γουλιά. «Βρήκατε τίποτα ενδιαφέρον;»</p> <p>«Ξέρεις βέβαια την πρωτόγονη μέθοδο του αντίχειρα»; Είπε πικρόχολα ο Έκμουντ. «Έκοβα βόλτες άσκοπα σε μια άθλια γωνία, μέχρι που έπιασα κουβέντα με κάποιους που περίμεναν το λεωφορείο. Άρχισα να κατηγορώ τις αρχές: παραπονιόμουν για τα λεωφορεία, την αποχέτευση, τους φόρους, τα πάντα. Το ίδιο έκαναν κι εκείνοι. Με πάθος. Χωρίς να το σκεφτούν δεύτερη φορά. Και χωρίς φόβο».</p> <p>«Η νόμιμη κυβέρνηση», σχολίασε ο Ντόρσερ, «είναι οργανωμένη με βάση την αρχαϊκή δομή. Δικομματισμός, το ένα κόμμα λίγο πιο συντηρητικό από το άλλο – καμία θεμελιακή διαφορά, βέβαια. Και τα δύο, όμως, εκλέγουν υποψηφίους σε ανοιχτές προκριματικές εκλογές, με ψηφοδέλτια που έχουν στα χέρια τους όλοι οι καταγραμμένοι ψηφοφόροι». Τον διαπέρασε ένα ρίγος θαυμασμού. «Πρόκειται για υπόδειγμα δημοκρατίας. Διάβασα τα βιβλία τους. Γεμάτα με ιδεαλιστικά συνθήματα: ελευθερία λόγου, ελευθερία συγκεντρώσεων, ανεξιθρησκεία – τα βασικά. Τα ίδια που κάναμε και στο σχολείο».</p>	<p>* * *</p> <p>Вечером, в баре "Стэй-Лит" на центральной улице города, Тавернер встретился с ещё двумя землянами. Склонившись над стаканами с виски, они делились наблюдениями.</p> <p>- Я тут уже почти двенадцать часов, - заметил Экмунд, невозмутимо разглядывая ряды бутылок в тёмной глубине бара. Табачный дым слоился в воздухе, музыкальный автомат в углу неутомимо трудился, наполняя бар металлическими призывками. - Бродил по городу, присматривался, что тут да как.</p> <p>- Был в лентотеке, - сказал Дорсер. - Изучал официальную мифологию, сравнивал с реальностью Каллисто. Удалось поговорить с несколькими образованными людьми из местных - студенты, учёные, которые ведут там свои исследования.</p> <p>Тавернер пригубил виски.</p> <p>- Нашли что-нибудь заслуживающее внимания?</p> <p>- Попробовал применить старый добрый тест, - сказал Экмунд с кривой ухмылкой. - Поболтался в бедном районе, заговорил с людьми на остановке, стал винить во всём власти: плохо ходят автобусы, непомерные налоги, грязь кругом. Меня поддержали не задумываясь. От всего сердца. Они не боятся властей.</p> <p>- Правительство устроено по старому доброму принципу, прокомментировал Дорсер. - Квази-двухпартийная система, одна партия чуть консервативнее другой; разумеется, без существенных различий. Обе партии выдвигают кандидатов на открытых первичных выборах, голосовать за них могут все зарегистрированные избиратели. Он нервно усмехнулся. - Идеальная демократия. Прямо по учебнику. Словесный идеализм: свобода слова, свобода собраний, свобода совести. Ничего криминального.</p>
--	---

<p>Για λίγη ώρα έμειναν και οι τρεις σιωπηλοί.</p> <p>«Υπάρχουν όμως φυλακές», είπε αργά ο Τάβερνερ. «Σε κάθε κοινωνία υπάρχουν παραβάτες των νόμων».</p> <p>«Επισκέφθηκα μία», είπε ο Έκμουντ και ρεύτεκε. «Κλεφτρόνια, φονιάδες, κάθε λογής απατεωνίσκοι, αλητάκια – τα συνηθισμένα».</p> <p>«Δεν υπήρχαν πολιτικοί κρατούμενοι;»</p> <p>«Όχι». Ο Έκμουντ ύψωσε τη φωνή του. «Θα μπορούσαμε να κάνουμε αυτή τη συζήτηση φωναχτά. Κανένας δε νοιάζεται – ούτε καν οι αρχές».</p> <p>«Και το πιθανότερο είναι ότι μόλις φύγουμε, θα χάσουν μερικές χιλιάδες ανθρώπους στη φυλακή», μουρμούρισε σκεπτικός ο Ντόρσερ.</p> <p>«Μα, για όνομα του Θεού», είπε αγανακτισμένος ο Έκμουντ, «ο καθένας μπορεί να φύγει από τον Καλίστο όποια ώρα θέλει. Αν θέλεις να διατηρήσεις ένα αστυνομικό κράτος, πρέπει να κλείσεις τα σύνορά σου. Και αυτά τα σύνορα, κάθε άλλο παρά κλειστά είναι. Άνθρωποι έρχονται και φεύγουν συνεχώς».</p> <p>«Μπορεί να έχουν ρίξει κάποια χημική ουσία στο νερό», πρότεινε ο Ντόρσερ.</p> <p>«Πώς στο διάβολο καταφέρνουν να συντηρούν ένα απολυταρχικό καθεστώς χωρίς τρομοκρατία;» ρώτησε ο Έκμουντ, χωρίς να περιμένει απάντηση. «Το ορκίζομαι – δεν υπάρχει ούτε ένας αστυνομικός ελέγχου συνείδησης. Δεν υπάρχει καθόλου φόβος».</p> <p>«Κι όμως, πρέπει να ασκείται με κάποιο τρόπο πίεση», επέμεινε ο Τάβερνερ.</p> <p>«Πάντως όχι με αστυνομικούς», τόνισε ο Ντόρσερ. «Ούτε με την ισχύ και τη βία. Ούτε με παράνομες συλλήψεις και φυλακίσεις και καταναγκαστικά έργα».</p> <p>«Αν είναι όντως αστυνομικό κράτος», είπε στοχαστικά ο Έκμουντ, «θα πρέπει να υπάρχει κάποιο κίνημα αντίστασης. Μια «υπονομευτική» ομάδα που προσπαθεί να</p>	<p>Они немного помолчали.</p> <p>- У них должны быть тюрьмы, - сказал Тавернер. - В любом обществе есть нарушители закона.</p> <p>- Был я в одной, - Экмунд рыгнул. - Мелкое воровство, убийства, незаконный захват земельных участков - всё как обычно.</p> <p>- Политические заключённые?</p> <p>- Ни одного, - Экмунд повысил голос. - Можем кричать об этом на всю улицу - всем плевать. Власти это не заботит.</p> <p>- После нашего отлёта они могут засадить несколько тысяч в кутузку, пробормотал Дорсер. - Всех, кто с нами общался.</p> <p>- Да глупости всё это, - взорвался Экмунд. - С Каллисто можно улететь в любой момент. Полицейское государство должно держать свои границы закрытыми. А тут всё открыто: летай - не хочу, хоть сюда, хоть отсюда.</p> <p>- Может, психоактивные средства в питьевой воде? - предположил Дорсер.</p> <p>- Как тоталитарное государство может существовать без террора? - вопрос Экмунда был риторическим. - Могу поклясться - здесь нет тайной полиции, нет контроля за мыслями. Население не обнаруживает никакого страха перед властями.</p> <p>Тавернер был настойчив:</p> <p>- Но каким-то же образом они давят на людей!</p> <p>- Уж точно не полицейскими методами. Не силой, и не зверствами, и не заключением в концлагеря.</p> <p>- Если это полицейское государство, - Экмунд размышлял вслух, - то должно быть</p>
---	---

<p>ανατρέψει τις αρχές. Σ' αυτήν την κοινωνία, όμως, μπορείς να παραπονεθείς ελεύθερα. Έχεις τη δυνατότητα να αγοράσεις ραδιοφωνικό και τηλεοπτικό χρόνο, χώρο στις εφημερίδες – ό,τι θέλεις». Σήκωσε τους ώμους του. «Πώς μπορεί να υπάρχει ένα υπόγειο αντιδραστικό κίνημα λοιπόν; Είναι ανόητο!»</p> <p>«Παρόλα αυτά», είπε ο Τάβερνερ, «αυτοί οι άνθρωποι ζουν σε μονοκομματική κοινωνία, με κομματική γραμμή, με επίσημη ιδεολογία. Έχουν τα χαρακτηριστικά πολιτών μιας καλά οργανωμένης απολυταρχικής κοινωνίας. Είναι πειραματόζωα – είτε το έχουν συνειδητοποιήσει, είτε όχι».</p> <p>«Δεν θα το καταλάβαιναν;»</p> <p>Ο Τάβερνερ, κούνησε το κεφάλι του μπερδεμένος. «Κι εγώ το ίδιο πίστευα. Πρέπει όμως, να υπάρχει κάποιος μηχανισμός που δεν μπορούμε να καταλάβουμε».</p> <p>«Δεν υπάρχει τίποτα κρυφό. Μπορούμε να ψάξουμε τα πάντα».</p> <p>«Μάλλον ψάχνουμε σε λάθος μέρος». Ο Τάβερνερ έριξε μια γρήγορη ματιά στην τηλεόραση που βρισκόταν πάνω από τη μπάρα. Το μουσικοχορευτικό νούμερο κάποιων γυμνών κοριτσιών είχε τελειώσει. Και τώρα στην οθόνη άρχισαν να εμφανίζονται σιγά – σιγά τα χαρακτηριστικά κάποιου άντρα. Ένας συμπαθητικός, στρογγυλοπρόσωπος άντρας γύρω στα πενήντα, με ειλικρινή μπλε μάτια, μια σχεδόν παιδική έκφραση στα χείλη και μια τούφα καφετιά μαλλιά να ακουμπά απαλά στα ελαφρώς πεταχτά αυτιά του.</p> <p>«Φίλοι μου», μούγκρισε η τηλεοπτική εικόνα, «χαίρομαι που είμαι απόψε ξανά εδώ, μαζί σας. Σκέφτηκα ότι θα ήταν ωραία να κουβεντιάσαμε λιγάκι».</p> <p>«Διαφήμιση είναι», είπε ο Ντόρσερ, κάνοντας νόημα στον μηχανικό μάρμαν για ακόμα ένα ποτό.</p> <p>«Ποιος είναι αυτός;» ρώτησε περίεργος ο Τάβερνερ.</p>	<p>хоть какое-нибудь движение сопротивления, подполье, оппозиция, готовящая переворот. Но в этом обществе оппозиция может с лёгкостью публично возразить властям, купить время на радио и ТВ, купить место в любых СМИ. Как в таких условиях может существовать подпольное движение? Это просто глупо.</p> <p>- Однако же, - сказал Тавернер, - эти люди живут в фактически однопартийном государстве, с чётко выраженной линией партии, с официальной идеологией. Статистика недвусмысленно обнаруживает признаки контролируемого тоталитарного общества. Они подопытные кролики, независимо от того, понимают они это или нет.</p> <p>- Неужели никто из них этого не замечает?</p> <p>Тавернер недоверчиво покачал головой.</p> <p>- Должны бы. Здесь явно работает ещё какой-то механизм, которого мы не понимаем.</p> <p>- Всё у нас перед глазами, и всё-таки мы чего-то не видим.</p> <p>- Возможно, мы просто не знаем, что искать.</p> <p>Тавернер взглянул на телеэкран над баром. Полуобнажённые формы певички сменило доброжелательное лицо шестидесятилетнего мужчины; его голубые глаза бесхитростно глядели на зрителей, каштановые волосы прикрывали чуть выступающие уши, на губах играла улыбка... улыбка прямо из детства.</p> <p>- Друзья мои, - произнёс он, - мне приятно снова оказаться среди вас. Сегодня я хотел бы немного с вами поболтать.</p> <p>- Реклама, - сказал Дорсер, повторяя автобармену свой заказ.</p> <p>- Кто это? - заинтересовался Тавернер.</p>
---	---

<p>«Αυτός ο τόσο φιλικός τύπος;» είπε ο Έκμουντ, ρίχνοντας μια ματιά στις σημειώσεις του.</p> <p>«Ένα είδος πολύ δημοφιλούς σχολιαστή. Και το όνομα αυτού: Γιάνσι».</p> <p>«Ανήκει στην κυβέρνηση;»</p> <p>«Απ' ό,τι ξέρω, όχι. Ένα είδος φιλοσόφου για οικιακή χρήση. Αγόρασα τη βιογραφία του από ένα περίπτερο».</p> <p>Ο Έκμουντ έδωσε το πολύχρωμο φυλλάδιο στο αφεντικό του.</p> <p>«Φαίνεται ότι είναι ένας απόλυτα συνηθισμένος άνθρωπος. Ήταν στρατιώτης και στον πόλεμο Άρη – Δία, διακρίθηκε για τις υπηρεσίες του στο πεδίο της μάχης. Έφτασε στο βαθμό του ταγματάρχη».</p> <p>Ζάρωσε ξανά τους ώμους του. «Αποτελεί ένα είδος ζωντανού αλμανάκ. Έχει να πει κάτι σπουδαίο για κάθε θέμα. Σοφά, παλιά ρητά. Πώς να γιατρέψετε το κρύωμα. Ποια είναι τα προβλήματα πίσω στη γη».</p> <p>Ο Τάβερνερ εξέτασε το βιβλιαράκι. «Ναι, την έχω ξαναδεί αυτήν την εικόνα».</p> <p>«Εξαιρετικά αξιαγάπητος. Οι μάζες τον λατρεύουν. Είναι ο άνθρωπός τους – μιλάει γι' αυτούς. Καθώς αγόραζα τσιγάρα, πρόσεξα ότι προτιμά μια συγκεκριμένη μάρκα. Η μάρκα αυτή έχει γίνει πολύ δημοφιλής πια. Έχει σχεδόν διώξει τις άλλες από την αγορά. Το ίδιο έγινε και με την μπίρα. Το ουίσκι σ' αυτό το ποτήρι είναι κατά πάσα πιθανότητα η μάρκα που προτιμά και ο Γιάνσι. Το ίδιο ισχύει και για τα μπαλάκια του τένις. Μόνο που δεν παίζει τένις. – παίζει κροκέ. Συνέχεια, κάθε Σαββατοκύριακο». Παίρνοντας το καινούριο του ποτό, ο Έκμουντ κατέληξε, «Κι έτσι λοιπόν, τώρα, όλοι παίζουν κροκέ».</p> <p>«Μα πώς είναι δυνατόν το κροκέ να γίνει επίσημο πλανητικό άθλημα;» αντέδρασε ο Τάβερνερ.</p> <p>«Αυτό δεν είναι πλανήτη», επενέβη ο</p>	<p>Экмунд пролистал свои заметки.</p> <p>- Популярный здесь комментатор. Зовут его, кажется, Янси.</p> <p>- Имеет какое-нибудь отношение к властям?</p> <p>- Вроде бы нет. Эдакий доморощенный философ. Вот его биография, купил сегодня в газетном киоске.</p> <p>Экмунд передал начальнику красочную брошюру.</p> <p>- Совершенно обычный человек, насколько я понимаю. Воевал, начинал солдатом, в войне Марса с Юпитером отличился в боевых действиях и получил первый чин, потом дослужился до майора.</p> <p>Он пожал плечами.</p> <p>- Ходячий сборник афоризмов. Говорит на любую тему. Мудрые советы: как лечить запущенную простуду. Что не так в политике Земли по отношению к другим планетам.</p> <p>Тавернер разглядывал буклет.</p> <p>- Да, я кажется видел здесь его фотографии...</p> <p>- Очень, очень популярная личность. Народ его любит. Человек от корней -говорит от лица их всех. Когда я покупал сигареты, то обратил внимание, что он предпочитает одну конкретную марку - теперь они очень популярны, практически вытеснили всех остальных производителей с рынка. С пивом то же самое. Могу спорить, что виски в этом стакане - любимый сорт Янси. И с теннисными мячами. Хотя он не играет в теннис, он играет в крокет. Каждые выходные он играет в крокет.</p> <p>Экмунд покрутил в руках свежую порцию виски и закончил:</p> <p>- Так что теперь все здесь играют в крокет.</p> <p>- Как, чёрт побери, крокет может стать всепланетным видом спорта? осведомился Тавернер.</p>
---	--

<p>Ντόρσερ. «Είναι ένα ασήμαντο φεγγάρι».</p> <p>«Όχι, σύμφωνα με όσα λέει ο Γιάνσι», είπε ο Έκμουντ. «Πρέπει να θεωρούμε την Καλλιστώ πλανήτη».</p> <p>«Με ποια λογική;» ρώτησε ο Τάβερνερ.</p> <p>«Πνευματικά είναι πλανήτη. Ο Γιάνσι βλέπει τα πράγματα από περισσότερο πνευματική σκοπιά. Έχει ισχυρές απόψεις για το Θεό και την πίστη και την τιμιότητα της κυβέρνησης και τη σημασία του να είσαι εργατικός και επιμελημένος. Ξαναξεσταμένες αλήθειες».</p> <p>Η έκφραση στο πρόσωπο του Τάβερνερ σκλήρυνε. «Ενδιαφέρον», είπε μέσα από τα δόντια του, «θα πρέπει να πάω να τον γνωρίσω».</p> <p>«Για ποιο λόγο; Είναι ο πιο βαρετός και ασήμαντος άνθρωπος που θα μπορούσες να φανταστείς».</p> <p>«Ίσως», είπε ο Τάβερνερ, γι' αυτό και με ενδιαφέρει τόσο».</p> <p>Ο ΜΠΑΜΠΣΟΝ, τεράστιος και απειλητικός, συνάντησε τον Τάβερνερ στην είσοδο του Κτιρίου Γιάνσι.</p> <p>«Και βέβαια μπορείτε να συναντήσετε τον κύριο Γιάνσι. Όμως, είναι πολύ απασχολημένος – θα αργήσουμε λίγο να κανονίσουμε το ραντεβού. Βλέπετε όλοι θέλουν να γνωρίσουν τον κύριο Γιάνσι».</p> <p>Ο Τάβερνερ δεν εντυπωσιάστηκε. «Πόσο καιρό θα πρέπει να περιμένω;»</p> <p>Διασχίζοντας τον κεντρικό διάδρομο προς τους ανελκυστήρες, ο Μπάμπσον έκανε έναν πρόχειρο υπολογισμό. «Ας πούμε, τέσσερις μήνες».</p> <p>«Τέσσερις μήνες!»</p> <p>«Μην ξεχνάτε ότι ο Τζον Γιάνσι είναι ο πιο δημοφιλής άνθρωπος εν ζωή».</p> <p>«Εδώ γύρω, μπορεί», σχολίασε θυμωμένα ο Τάβερνερ, καθώς έμπαιναν στον σχεδόν γεμάτο ανελκυστήρα. «Δεν έχω ξανακούσει γι'</p>	<p>- Καλλιστο - не планета, - заметил Дорсер. - Спутник, лунишка мелкая.</p> <p>- Янси считает, что мы должны думать о Καλλιστο, как о планете, сказал Экмунд.</p> <p>- Как это?</p> <p>- В возвышенном, духовном плане это планета. Янси предпочитает возвышенный взгляд на вещи. Господь наш, и честное правительство, и работа на благо общества. Прописные истины, облачённые в подобие глубокомыслия.</p> <p>Тавернер нахмурил брови.</p> <p>- Интересно, - сказал он тихо. - Я бы хотел встретиться и поговорить с ним.</p> <p>- Зачем? Более нудную посредственность трудно себе представить!</p> <p>- Возможно, - ответил Тавернер, - он меня интересуется именно поэтому.</p> <p>* * *</p> <p>Бэбсон встретил Тавернера у дверей Дома Янси.</p> <p>- Разумеется, мы можем организовать вам встречу с мистером Янси. Правда, он - очень занятой человек, и вам придётся подождать. Видите ли, все хотят видеть мистера Янси.</p> <p>- И сколько мне придётся ждать?</p> <p>По пути от холла до лифтов Бэбсон прикинул что-то в уме.</p> <p>- Ну, скажем, четыре месяца.</p> <p>- Четыре месяца?!</p> <p>- Джон Янси - самый популярный человек из ныне живущих.</p> <p>- Возможно, у вас на Καλλιστο он и</p>
--	---

αυτόν. Αφού είναι τόσο σπουδαίος, γιατί δεν έχει έρθει και στη Νάιπλαν;»

«Η αλήθεια είναι», παραδέχτηκε ο Μπάμπσον, ψιθυρίζοντας βραχνά, εμπιστευτικά, «δεν μπορώ να καταλάβω τι βλέπουν οι άνθρωποι στον Γιάνσι. Εγώ πιστεύω ότι είναι μια φούσκα. Αλλά αρέσει στους ανθρώπους εδώ γύρω. Εξάλλου η Καλλιστώ είναι... επαρχία. Ο Γιάνσι φαίνεται ότι έχει απήχηση στην αγροτική συνείδηση με άλλα λόγια, σε αυτούς που βλέπουν τον κόσμο απλά. Φοβάμαι ότι η Γη θα ήταν πολύ επιτηδευμένη γι' αυτόν».

«Το δοκιμάσατε;»

«Όχι ακόμα», είπε ο Μπάμπσον. Κι αμέσως πρόσθεσε: «Αργότερα ίσως».

Κι ενώ ο Τάβερνερ είχε ακόμα στο νου του τα λόγια του «μεγάλου», ο ανελκυστήρας σταμάτησε ν' ανεβαίνει. Έφτασαν σε έναν πολυτελή όροφο, στρωμένο με χαλιά και χαμηλό φωτισμό. Ο Μπάμπσον άνοιξε την πόρτα και μπήκαν σε ένα μεγάλο γραφείο, που έσφυζε από δραστηριότητα.

Στο εσωτερικό, προβαλλόταν η μορφή του Γιάνσι. Μια ομάδα γιανς παρακολουθούσε σιωπηλά, με κριτική και ανήσυχη ματιά. Η εικόνα έδειχνε το Γιάνσι, στο σπουδαστήριό του, να κάθεται στο όχι και τόσο μοντέρνο γραφείο του από ξύλο βελανιδιάς. Ήταν φανερό ότι επεξεργάζοταν κάποιες φιλοσοφικές έννοιες. Πάνω στο γραφείο υπήρχαν ριγμένα σκόρπια βιβλία και χαρτιά. Ο Γιάνσι είχε μια στοχαστική έκφραση στο πρόσωπό του. Ακουμπούσε το χέρι στο μέτωπό του και τα χαρακτηριστικά του είχαν αλλοιωθεί από την προσπάθειά του να συγκεντρωθεί.

«Αυτό είναι το πρωί της επόμενης Κυριακής», εξήγησε ο Μπάμπσον.

Τα χείλη του Γιάνσι κινήθηκαν και μίλησε.

«Φίλοι μου», άρχισε να λέει με τη γνωστή βαθιά, φιλική και απόλυτα προσωπική φωνή, «καθόμουν εδώ στο γραφείο μου – να, περίπου όπως κάθεστε κι εσείς τώρα στο σαλόνι σας».

популярен, однако раньше я ничего о нём не слышал, - Тавернер начал выходить из себя. - Если он такой умный, отчего его передачи не транслируют на весь Десятиплан?

Бэбсон перешёл на шёпот.

- Видите ли, я и сам не очень понимаю, что они все в нём находят. По-моему, он просто пустышка. Но людям нравится! Каллисто - провинциальное захолустье, и многие здесь любят, когда им объясняют всё просто и доходчиво. Я боюсь, что земляне сочтут его простаком.

- Вы проводили пробные трансляции для земной аудитории?

- Пока нет. Бэбсон задумался и ещё раз добавил:

- Пока нет.

Лифт остановился, прервав размышления Тавернера о том, что он только что услышал. Тавернер с Бэбсоном вышли в роскошный, устеленный коврами, холл, ярко освещённый невидимыми светильниками. Бэбсон открыл дверь, и они оказались в большом оживлённом офисе.

Группа янсеров просматривала последний гештальт, сосредоточенно глядя на экран. Янси сидел в своём кабинете, за старомодным дубовым столом. На столе были разложены книги и бумаги; несомненно, он работал над какими-то философскими проблемами. Лицо его выражало глубокую задумчивость, рука у лба подчёркивала концентрацию мысли.

- Для воскресной утренней передачи, - пояснил Бэбсон.

Гештальт пришёл в движение и Янси заговорил.

- Друзья мои, - произнёс он своим глубоким, хорошо поставленным голосом; казалось, что он говорит один на один с

Έγινε αλλαγή στην κάμερα, και έδειξε την ανοιχτή πόρτα τού γραφείου του Γιάνσι. Στο σαλόνι βρισκόταν η οικεία φιγούρα της γλυκιάς και φιλικής, μεσόκοπης συζύγου του Γιάνσι. Καθόταν στον καναπέ και έραβε απορροφημένη. Στο πάτωμα ο εγγονός τους ο Ράλφ, έπειαζε πεντόβολα. Ο σκύλος του σπιτιού έπαιρνε τον υπνάκο του στη γωνία.

Ένας από τους δύο γιανς που παρακολουθούσαν, σημείωσε κάτι στο μπλοκάκι του. Ο Τάβερνερ τον κοίταξε με περιέργεια. Είχε μπερδευτεί.

«Και βέβαια, βρισκόμουν εκεί μέσα, μαζί τους», συνέχισε ο Γιάνσι, χαμογελώντας για λίγο. «Διάβαζα ανέκδοτα στο Ραλφ. Καθόταν στα γόνατά μου».

Το φόντο ξεθώριασε και για μια στιγμή εμφανίστηκε η αγνή εικόνα του Γιάνσι, με το Ραλφ να κάθεται στα πόδια του. Μετά επέστρεψε η εικόνα του γραφείου με τη μεγάλη βιβλιοθήκη.

«Είμαι τόσο ευγνώμων για την οικογένειά μου», αποκάλυψε ο Γιάνσι. «Σ' αυτούς τους δύσκολους καιρούς, σ' αυτούς στρέφομαι κι από κει αντλώ δύναμη».

Ο γιανς ξανασημείωσε κάτι.

«Ενώ καθόμουν εδώ, αυτό το όμορφο Κυριακάτικο πρωινό», συνέχισε να φλυαρεί ο Γιάνσι, «συνειδητοποίησα πόσο τυχεροί είμαστε που ζούμε και έχουμε αυτόν τον υπέροχο πλανήτη, και τις όμορφες πόλεις και τα σπίτια μας, όλα αυτά που απολαμβάνουμε χάρη στο Θεό. Πρέπει να προσέξουμε να μη χαθούν όλα αυτά».

Ο Γιάνσι άλλαξε. Ο Τάβερνερ νόμισε ότι η εικόνα είχε αρχίσει να μεταμορφώνεται ελαφρά. Δεν ήταν ο ίδιος άνθρωπος. Σαν να χάθηκε η καλή αίσθηση του χιούμορ. Τώρα μετατράπηκε σε έναν ηλικιωμένο, περισσότερο μεγαλόσωμο άντρα. Έναν πατέρα που με σταθερό βλέμμα νουθετούσε τα παιδιά του.

«Φίλοι μου», τόνισε ο Γιάνσι, «υπάρχουν

каждым из своих слушателей. - Я сидел за своим столом - как вы сейчас сидите в своих квартирах...

Камера переключилась и на экране появилась открытая дверь кабинета Янси. В гостиной жена Янси, милая домохозяйка средних лет, что-то шила, сидя на удобном диване. На полу их внук Ральф собирал домик из конструктора. В углу спала собака.

Один из янсеров что-то быстро записал себе в блокнот. Тавернер посмотрел на него с удивлением.

- Конечно же, я был с ними, в гостиной. Я читал Ральфу смешные истории, он сидел у меня на коленях.

Изображение на мгновение потускнело и сменилось сценой, изображавшей Янси с внуком на коленях, потом кабинет и уставленные книгами полки вернулись обратно.

- Я бесконечно благодарен своей семье, - голос Янси звучал, как откровение. - В наше сложное время, когда каждому из нас приходится нелегко, именно семья помогает мне вынести всё это, именно к ней я обращаюсь за поддержкой и опорой.

Янсера-наблюдатель снова черкнул в блокноте.

- Здесь, в своём кабинете, в это прекрасное воскресное утро, я осознал, как нам повезло, что мы живы, что у нас есть эта прекрасная планета, эти города и дома, и всё, окружающее нас, всё, что дал нам Господь для радости нашей. Но нам следует быть осмотрительными. Мы не должны потерять всё это.

Лицо Янси переменилось; Тавернеру показалось, что изображение немного меняется. На экране был другой человек, добродушие его куда-то делось, он словно постарел и навис над слушателями. Строгий отец, наставляющий детей.

δυνάμεις που μπορούν να αποδυναμώσουν αυτόν τον πλανήτη. Όλα όσα φτιάξαμε για τους αγαπημένους και τα παιδιά μας, μπορούν να χαθούν από τη μια στιγμή στην άλλη. Πρέπει να αγρυπνούμε. Πρέπει να προστατεύσουμε τις ελευθερίες, τα αγαθά και τον τρόπο ζωής μας. Αν διαιρεθούμε και επιδοθούμε σε φιλονικίες μεταξύ μας, θα μετατραπούμε σε εύκολη λεία για τους εχθρούς μας. Πρέπει να δουλέψουμε όλοι μαζί, φίλοι μου. Αυτό ακριβώς σκεφτόμουν σήμερα το πρωί. Συνεργασία. Ομαδική εργασία. Πρέπει να είμαστε ασφαλείς και για να είμαστε ασφαλείς, πρέπει να είμαστε ενωμένοι. Αυτή είναι η λέξη κλειδί, φίλοι μου, για μια πλουσιοπάροχη ζωή». Δείχνοντας έξω από το παράθυρο τον κήπο και το γρασίδι, ο Γιάνσι είπε: «Ξέρετε, ήμουν...»

Η φωνή έσβησε. Η εικόνα πάγωσε. Τα φώτα στο δωμάτιο άναψαν και οι γιανς ανέλαβαν δουλειά.

«Ωραία», είπε ένας απ' αυτούς. «Μέχρι εδώ τουλάχιστον. Πού είναι όμως το υπόλοιπο;»

«Ο Σίπλινγκ πάλι», απάντησε κάποιος άλλος. «Το κομμάτι του ακόμα δεν έχει έρθει. Τι τρέχει μ' αυτόν τον τύπο;»

Ο Μπάμπσον σκυθρώπιασε και έκανε να φύγει. «Με συγχωρείτε» είπε στον Τάβερνερ. Πρέπει να φύγω – τεχνικοί λόγοι. Αν θέλετε, είστε ελεύθερος να ρίξετε μια ματιά εδώ γύρω. Πάρτε όνος σας ότι στοιχεία χρειάζεστε απ' αυτά που είναι διαθέσιμα – ελεύθερα».

«Ευχαριστώ», είπε αβέβαια ο Τάβερνερ. Ήταν μπερδεμένος. Όλα έμοιαζαν ακίνδυνα, ακόμα και ασήμαντα. Κάτι δεν πήγαινε καθόλου καλά όμως.

Άρχισε να περιφέρεται καχύποπτα.

ΗΤΑΝ ΠΡΟΦΑΝΕΣ ότι ο Τζον Γιάνσι είχε αποφθέγματα για κάθε γνωστό θέμα. Είχε καταγραφεί η άποψή του για κάθε περίπτωση... για τη μοντέρνα τέχνη, για τη χρήση του σκόρδου στο φαγητό, για την κατανάλωση αλκοολούχων ποτών, για την κατανάλωση κρέατος, για το σοσιαλισμό, για

- Но, друзья мои, - произнёс Янси, - есть и такие, кто хотел бы ослабить нашу планету. Всё, что мы построили здесь для себя, для наших любимых, для наших детей, можно отнять в один миг. Мы должны научиться бдительности. Мы должны защитить свою свободу, свою собственность, свой образ жизни. Разобщённых, пререкающихся между собой, нас легко будет победить. Чтобы этого не произошло, друзья мои, мы должны сплотиться, мы должны работать вместе. Именно об этом я думал сегодня утром. Взаимодействие. Сотрудничество. Мы должны защищаться, и лучшая защита - в нашем единстве.

Повернувшись к окну, и указывая на что-то в саду, Янси продолжил:

- Вот...

Голос затих, изображение замерло, вспыхнул верхний свет. Янсеры принялись вполголоса обсуждать увиденное.

- Прекрасно, - сказал один из них. - Досюда неплохо. А что дальше?

- Опять проблемы с Зиплингом. Его ломтик не прошёл. Что с ним творится последнее время?

Бэбсон нахмурился и, извинившись, отошёл.

- Простите, технические проблемы, требующие моего внимания. Можете походить, посмотреть, если вам интересно, любые ленты из нашей лентотеки.

- Спасибо, - неуверенно пробормотал Тавернер. Всё это казалось абсолютно безобидным, даже тривиальным. Но что-то было не так. Что-то в самой основе вещей.

Тавернер начал поиски.

* * *

Джон Янси, казалось, выступал по любому поводу, известному человечеству. Любая хоть сколько нибудь существенная тема удостаивалась его внимания. Он высказывал своё мнение о современном

τον πόλεμο, για τα φορέματα με ντεκολτέ στις γυναίκες, για τους υψηλούς φόρους, για την αθεΐα, για το διαζύγιο, για την αγάπη προς την πατρίδα – όλες τις πιθανές απόψεις που θα μπορούσε να εκφράσει.

Υπήρχε κάποιο θέμα για το οποίο ο Γιάνσι δεν είχε εκφράσει την άποψή του;

Ο Τάβερνερ εξέτασε τις πολυάριθμες κασέτες, που ήταν τοποθετημένες στους τοίχους των γραφείων. Για να καταγραφούν οι ομιλίες του Γιάνσι, χρειάστηκαν εκατομμύρια μέτρα ταινίας... ήταν δυνατόν κάποιος να έχει άποψη για τα πάντα στο σύμπαν;

Διάλεξε στην τύχη μια κασέτα και βρέθηκε να ακούει για τους καλούς τρόπους την ώρα του φαγητού.

«Ξέρετε», άρχισε να λέει ο μικροσκοπικός Γιάνσι, με την φωνή του μόλις να φτάνει στα αυτιά του Τάβερνερ, «προχτές το βράδυ που τρώγαμε, πρόσεξα πώς έκοβε τη μπριζόλα ο εγγονός μου ο Ράλφ». Ο Γιάνσι χαμογέλασε στο θεατή, καθώς για λίγο εμφανίστηκε η εικόνα ενός εξάχρονου παιδιού, που προσπαθούσε επίμονα να κόψει με το μαχαίρι του τη μπριζόλα. «Αυτό με έβαλε σε σκέψεις. Ο Ραλφ παιδευόταν τόσην ώρα με την μπριζόλα, χωρίς να έχει καταφέρει τίποτα. Μου φάνηκε...» -

Ο Τάβερνερ έβγαλε την κασέτα και την τοποθέτησε ξανά πίσω στη θέση της. Ο Γιάνσι είχε συγκεκριμένες απόψεις για τα πάντα... ή μήπως δεν ήταν και τόσο συγκεκριμένες;

Μέσα του άρχισε να φωλιάζει μια περίεργη υποψία. Σε κάποια θέματα ήταν πραγματικά έτσι. Για τα ασήμαντα θέματα, ο Γιάνσι είχε συγκεκριμένους κανόνες, βγαλμένους από το πλούσιο κελάρι παραδόσεων της ανθρωπότητας. Αλλά τα σημαντικά φιλοσοφικά και πολιτικά θέματα, ήταν άλλη υπόθεση.

Ο Τάβερνερ έβγαλε μια από τις πολλές κασέτες που υπήρχαν στην κατηγορία Πόλεμος και την έβαλε να παίζει σε τυχαίο

искусстве, использовании чеснока в кулинарии, употреблении алкогольных напитков, вегетарианстве, социализме, войне, образовании, женских декольте, высоких налогах, атеизме, разводе, патриотизме... обо всём на свете.

Тавернер пробежался по объёмистому каталогу лент, заполнявших бесконечные шкафы вдоль стен. Миллиарды футов плёнки, многие и многие часы выступлений - может ли один человек составить мнение обо всём этом?

Он выбрал ленту наугад и обнаружил, что крохотный Янси рассказывает ему с портативного экрана о правилах поведения за столом.

- Прошлым вечером за ужином я обратил внимание на то, как мой внук Ральф режет свой бифштекс.

Янси слегка улыбнулся, на экране промелькнул шестилетний мальчик, угрюмо распиливающий что-то на тарелке, и снова исчез.

- И я подумал - Ральф пытается разрезать бифштекс, и у него это не очень-то выходит. Вот так и...

Тавернер выключил проигрыватель, вернул ленту в шкаф, и задумался. У Янси было чёткое, определённое мнение по любому поводу... но такое ли чёткое, такое ли определённое, как кажется с первого взгляда?

По некоторым поводам - да. Мелкие проблемы Янси разрешал чётко и ясно, черпая правила и сентенции из богатого фольклорного наследия человечества. А вот серьёзные философские и политические вопросы...

Тавернер выбрал одну из многих лент под

<p>σημείο.</p> <p>«...Είμαι κατά του πολέμου», είτε θυμωμένα ο Γιάνσι. «Κάτι ξέρω που το λέω, γιατί έχω πολεμήσει αρκετά».</p> <p>Ακολούθησε μια συρραφή πολεμικών σκηνών. Ο Πόλεμος Αρη – Δία, στον οποίο ο Γιάνσι είχε διακριθεί για την ανδρεία του, το ενδιαφέρον για τους συντρόφους του, το μίσος για τον εχθρό του και γενικά την ποικιλία των κατάλληλων συναισθημάτων.</p> <p>«Αλλά», συνέχισε σταθερά ο Γιάνσι, «πιστεύω ότι ένας πλανήτης πρέπει να είναι ισχυρός. Δεν πρέπει να παραδινόμαστε χωρίς προσπάθεια... η αδυναμία είναι πρόσκληση για επίθεση και περιθάλλει την επιθετικότητα. Αν είμαστε αδύναμοι, προωθούμε την ιδέα του πολέμου. Πρέπει να εξοπλιστούμε για να προστατεύσουμε αυτούς που αγαπάμε. Είμαι με όλη μου την καρδιά αντίθετος στους άδικους πολέμους. Αλλά το ξαναλέω, όπως το 'χω πει πολλές φορές, ένας άνθρωπος δεν πρέπει να διστάσει αν πρόκειται να πολεμήσει ένα δίκαιο πόλεμο. Δεν πρέπει να αποφεύγει αυτήν την ευθύνη. Ο πόλεμος είναι φριχτό πράγμα, αλλά καμιά φορά, είμαστε αναγκασμένοι...»</p> <p>Καθώς έβαζε πάλι την κασέτα στη θέση της, ο Τάβερνερ αναρωτήθηκε τι στο διάολο είχε πει ο Γιάνσι. Ποιες ήταν οι απόψεις του για τον πόλεμο; Είχαν καταγραφεί σε εκατοντάδες διαφορετικές κασέτες – ο Γιάνσι ήταν πάντα έτοιμος να αναφερθεί σε σπουδαία και μεγάλα θέματα, όπως ο Πόλεμος, ο Πλανήτης, ο Θεός και η Φορολογία. Όμως, έλεγε κάτι;</p> <p>Ένα κρύο ρίγος διαπέρασε την ραχοκοκκαλιά του Τάβερνερ. Για συγκεκριμένα – και ασήμαντα – θέματα υπήρχαν απόλυτες γνώμες: οι σκύλοι είναι καλύτεροι από τις γάτες, το γκρέιπφρουτ είναι πολύ ξινό, αν δεν του βάλεις λίγη ζάχαρη, είναι καλό να ξυπνάς νωρίς το πρωί, το πολύ ποτό δεν κάνει καλό στην υγεία σου. Σ' ό,τι αφορά τα σημαντικά θέματα... ένα τεράστιο κενό γεμισμένο με πομπώδεις, ανούσιες εκφράσεις. Ο κόσμος που συμφωνούσε με το Γιάνσι στο θέμα του πολέμου, των φόρων και τού πλανήτη,</p>	<p>рубрикой "война", и включил её, не перематывая, с середины.</p> <p>- ... Я против войны, - гневно воскликнул Янси, - и кому, как не мне, знать, что такое война!</p> <p>На экране появились фрагменты батальных сцен: война Марса и Юпитера, в которой Янси отличился храбростью в бою, его забота о боевых товарищах, его ненависть к врагу, его патриотизм.</p> <p>- Но нельзя забывать, - продолжал он убежденно, - что планета должна быть сильной. Мы не должны смиренно капитулировать... слабость провоцирует нападение и затаённую агрессию. Своей слабостью мы способствуем войне. Мы должны собраться с духом и защитить наших близких, тех, кого мы любим. Всей душой и всем сердцем я против бесполезных войн, однако повторю, как и множество раз до этого - каждый из нас должен встать в ряды защитников и бороться за справедливое дело. Нельзя избегать ответственности. Война ужасна, но иногда мы должны...</p> <p>Тавернер поставил ленту обратно в шкаф и попытался понять, что же только что сказал Янси. Что он хотел сказать о войне? Каково было его мнение? Его выступления на военную тему занимали сотни катушек; Янси был готов вечно разглагольствовать на животрепещущие темы: Война, Планета, Бог, Налоги. Но сказал ли он хоть что-нибудь существенное?</p> <p>Тавернер почувствовал озноб. По отдельным, узким, и абсолютно тривиальным поводам Янси высказывал безусловные суждения: собаки лучше кошек, грейпфрут слишком кислый, если не добавить немного сахара, утром полезно вставать пораньше, слишком много выпивать плохо для здоровья. Однако действительно серьёзные темы вызывали к жизни лишь вакуум, заполненный пустыми раскатами высокопарных фраз. Те, кто</p>
--	--

<p>συμφωνούσε με το τίποτα. Και με όλα.</p> <p>Στα σπουδαία θέματα δεν είχαν καθόλου γνώμη. Μονάχα νόμιζαν ότι έχουν άποψη.</p> <p>Ο Τάβερνερ άρχισε γρήγορα να ψάχνει κασέτες που αφορούσαν διάφορα θέματα μεγάλης σημασίας. Συνέβαινε παντού το ίδιο. Ό,τι έλεγε με τη μια πρόταση, το αναιρούσε με την άλλη. Το γενικό αποτέλεσμα ήταν μια έξυπνη αναίρεση, μια επιδέξια άρνηση. Ο θεατής, όμως, έμενε με την ψευδαίσθηση ότι είχε πάρει μέρος σε ένα πλούσιο και ποικίλο πνευματικό γεύμα. Ήταν συναρπαστικό. Και ήταν επαγγελματική δουλειά. Η συρραφή είχε γίνει με τέτοιο τρόπο, που ήταν δύσκολο να χαρακτηριστεί τυχαία.</p> <p>Ο Γιάνσι ήταν ο πιο ακίνδυνος και ανούσιος άνθρωπος. ήταν πολύ καλός για να είναι αληθινός.</p> <p>Ίδρωμένος, ο Τάβερνερ έφυγε από το κυρίως δωμάτιο και χώθηκε στα πίσω γραφεία, όπου απασχολημένοι για να δουλεύουν συνέχεια μόνοι τους και σε ομάδες. Όλοι είχαν αναλάβει κάποια δραστηριότητα. Οι εκφράσεις στα πρόσωπα που έβλεπε γύρω του, ήταν καλοκάγαθες, ακίνδυνες, σχεδόν βαριεστημένες. Η φιλική και καθημερινή έκφραση που είχε και ο ίδιος ο Γιάνσι.</p> <p>Ακίνδυνος- αλλά παρόλα αυτά, διαβολικός. Και εκείνος δεν μπορούσε να κάνει απολύτως τίποτα. Αν στους ανθρώπους άρεσε να ακούν τον Τζον Έντουαρντ Γιάνσι, αν ήθελαν να γίνουν σαν κι αυτόν – τι θα μπορούσε να κάνει σχετικά η αστυνομία της Νάιπλαν;</p> <p>Σε ποιο έγκλημα θα είχαν επέμβει;</p> <p>Γι' αυτό δεν ανησυχούσε ο Μπάμπσον αν η αστυνομία έπαχνε εκεί γύρω. Γι' αυτό οι αρχές, τους είχαν επιτρέψει ελεύθερα την είσοδο. Δεν υπήρχαν φυλακές πολιτικών κρατουμένων ή ομάδες εργασίας ή στρατόπεδα συγκέντρωσης... η ύπαρξή τους δεν ήταν</p>	<p>соглашался со взглядами Янси на войну, налоги, Бога, планету - соглашались с абсолютным ничем. Соглашались, фактически, со всем, чем угодно.</p> <p>По действительно важным вопросам у них не было абсолютно никакого мнения. Им только казалось, что оно у них есть. В спешке, Тавернер пробежал ленты, посвящённые другим серьёзным темам. Все они оказались устроены одинаково: в одном предложении Янси подтверждал нечто, в следующем - опровергал, достигая в итоге полного исчезновения мысли, искусного отрицания. У слушателя, однако, создавалось впечатление, что он только что приобрелся к богатой и разнообразной интеллектуальной трапезе.</p> <p>Это было поразительно. Это было сделано поразительно профессионально. Джон Эдвард Янси был самым безобидным и бессодержательным человеческим существом на свете. Таких просто не бывает.</p> <p>Тавернер вышел из лентотеки в холодном поту, и прошёлся по окружающим офисам. Повсюду за столами и монтажными экранами работали янсеры, у всех такие же добродушные, безобидные, почти скучающие лица, та же дружелюбность и банальность во взгляде, что и у самого Янси.</p> <p>Безобидные - и дьявольские в этой своей безобидности. И он ничего не мог с этим поделать. Что может сделать полиция Десятиплана, если люди хотят слушать Джона Эдварда Янси, если люди хотят строить свою жизнь по его примеру? Что здесь преступного?</p> <p>Неудивительно, что Бэбсону было наплевать на полицейское расследование. Неудивительно, что власти с лёгкостью их впустили. На Каллисто не было политических тюрем или концентрационных лагерей. Им нечего здесь делать.</p>
--	--

αναγκαία.

Οι αίθουσες βασανιστηρίων και τα στρατόπεδα εξόντωσης ήταν απαραίτητα μόνο όταν δεν λειτουργούσαν τα συστήματα πειθούς. Τα συστήματα αυτά, όμως, λειτουργούσαν τέλεια. Το κράτος αστυνόμευσης, όπου κυβερνούσε ο τρόμος, εμφανίστηκε, μόνο όταν η απολυταρχική κατασκευή άρχισε να καταρρέει. Τα πρώιμα απολυταρχικά καθεστώτα δεν ήταν ολοκληρωμένα. Οι φορείς εξουσίας δεν είχαν διεισδύσει πραγματικά σε κάθε τομέα της ανθρώπινης ζωής. Στο διάστημα αυτό οι τεχνικές επικοινωνίας, όμως, είχαν εξελιχθεί.

Το πρώτο πραγματικά επιτυχημένο απολυταρχικό καθεστώς υπήρχε μπροστά του: φαινόταν ακίνδυνο και καθημερινό. Και το τελευταίο στάδιο – εφιαλτικό, αλλά απολύτως λογικό – ήταν ότι τα νεογέννητα αγόρια έπαιρναν εθελοντικά και με υπερηφάνεια το όνομα Τζον Έντουαρντ.

Γιατί όχι; Αφού ήδη ζούσαν, λειτουργούσαν και σκέφτονταν σαν τον Τζον Έντουαρντ. Και για τις γυναίκες υπήρχε η κ. Μάργκαρετ Έλεν Γιάνσι. Είχε και εκείνη μια πλήρη σειρά απόψεων. Είχε την κουζίνα της, το γούστο της στα ρούχα, τις συνταγές και τις μικρές συμβουλές της που μπορούσαν να ακολουθήσουν όλες οι γυναίκες. Υπήρχαν ακόμα και παιδιά Γιάνσι για τη νεολαία του πλανήτη. Οι αρχές δεν είχαν παραλείψει τίποτα.

Ο Μπάμπσον τον πλησίασε, με μια φιλική έκφραση στο πρόσωπο. «Πώς πάει, αστυνόμε;» του είπε με ένα υγρό γέλιο, καθώς ακούμπησε το χέρι του στον ώμο του Τάβερνερ.

«Πολύ καλά», κατάφερε να απαντήσει ο Τάβερνερ και έδιωξε το χέρι του.

«Σας αρέσει ο χώρος μας;» Ο Μπάμπσον ακουγόταν πραγματικά περήφανος. «Κάνουμε καλή δουλειά. Καλλιτεχνική δουλειά – έχουμε υψηλές προδιαγραφές».

Τρέμοντας από θυμό, ο Τάβερνερ έφυγε από

Камеры пыток и лагеря смерти нужны тоталитарному государству, если методы убеждения оказываются не слишком убедительными. Полицейское государство, машина террора, вышло на сцену, когда тоталитарный аппарат убеждения перестал справляться со своими задачами. Ранние тоталитарные общества не были абсолютными; власть не могла проникнуть во все без исключения области жизни. Но средства массовой коммуникации с тех пор прошли большой путь развития.

Первое действительно абсолютное тоталитарное государство создавало себя прямо у него на глазах, притворяясь безобидным и банальным. Последняя стадия - кошмарная, но совершенно логичная - наступит, когда всех новорождённых мальчиков родители радостно и добровольно назовут Джонами Эдвардами.

Почему бы и нет? Они и так уже живут, думают и действуют в точности, как Джон Эдвард Янси. У женщин - свой предмет для подражания, миссис Маргарет Эллен Янси - полный набор мнений по любому поводу, кухня, предпочтения в одежде, рецепты, полезные советы... А дети и подростки могут подражать младшему поколению семейства Янси; ничто не ускользнуло от внимания властей.

- Ну, как тут у нас? - Бэбсон подошёл, и, коротко хохотнув, попытался положить руку на плечо Тавернеру.

- Прекрасно, - выдавил из себя Тавернер, уворачиваясь.

- Нравится наша конторка? - В голосе Бэбсона звучала неприкрытая гордость. - Мы хорошо делаем своё дело. Только превосходная продукция!

το γραφείο και κατευθύνθηκε προς το διάδρομο. Ο ανελκυστήρας αργούσε να ρθει. Οργισμένος, έτρεξε προς τις σκάλες. Έπρεπε να φύγει από το Κτίριο Γιάνσι. Έπρεπε να φύγει μακριά.

Μέσα στο σκοτάδι του διαδρόμου, εμφανίστηκε ένας άντρας με πρόσωπο χλωμό και σφιγμένο. «Περιμένετε – μπορώ να σας μιλήσω;»

Ο Τάβερνερ τον έσπρωξε για να περάσει. «Τι θες;»

«Είστε από την αστυνομία της Νάιπλαν; Εγώ...» Το μήλο του Αδάμ στο λαιμό του ανεβοκατέβηκε. «...δουλεύω εδώ. Το όνομά μου είναι Λήο Σίπλινγκ. Πρέπει κάτι να κάνω – δεν το αντέχω πια».

«Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα» του είπε ο Τάβερνερ. «Αν θέλουν να είναι σαν τον Γιάνσι»

«Μα δεν υπάρχει Γιάνσι», τον διέκοψε ο Σίπλινγκ με το λεπτό του πρόσωπο να συσπάται σπασμωδικά. «Εμείς τον φτιάξαμε... είναι δική μας επινόηση».

Ο Τάβερνερ σταμάτησε. «Τι κάνατε;»

«Το έχω αποφασίσει». Η φωνή του Σίπλινγκ έτρεμε από την ταραχή, αλλά συνέχισε: «Θα κάνω κάτι – και ξέρω ακριβώς τι πρόκειται να είναι αυτό». Πιάνοντας το μανίκι του Τάβερνερ, τον παρακάλεσε: «Πρέπει να με βοηθήσετε. Μπορώ να τα σταματήσω όλα αυτά, αλλά όχι μόνος μου».

ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΝ ΣΤΟ ΟΜΟΡΦΑ
διακοσμημένο σαλόνι του Λέοντα Σίπλινγκ. Οι δύο τους έπιναν καφέ και παρακολουθούσαν τα παιδιά τους που κυλιόνταν στο πάτωμα, παίζοντας. Η γυναίκα του Σίπλινγκ και η Ρουθ Τάβερνερ ήταν στην κουζίνα και σκούπιζαν τα πιάτα.

«Ο Γιάνσι είναι μια κατασκευή», εξηγούσε ο Σίπλινγκ. «Προέκυψε από τη σύνθεση ατόμων. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει τέτοιο άτομο. Αντλήσαμε τις πληροφορίες μας από τα βασικά μοντέλα των κοινωνιολογικών

Τрясясь от гнева и беспомощности, Тавернер выскочил из офиса и помчался к лифтам. Лифт всё не шёл, и он в ярости бросился к лестнице. Только бы выбраться из Дома Янси; он не мог здесь больше находиться.

Человек вышел из-за колонны в холле, лицо его было бледно и взвинченно.

- Пойдите... Могу я поговорить с вами?

Тавернер почти прошёл мимо него.

- Что вам?

- Вы с Земли, из полиции Девятиплана? Я... - его кадык заходил вверх-вниз, - я работаю здесь. Меня зовут Зиплинг, Леон Зиплинг. Я должен что-нибудь с этим сделать. Я больше не могу.

- С этим ничего нельзя сделать, - сказал Тавернер. - Если они хотят быть похожими на Янси...

- Никакого Янси нет, - перебил его Зиплинг. - Мы придумали его... мы его создали.

Тавернер остановился, как вкопанный.

- Придумали?..

- Я решился, - голос Зиплинга дрожал от возбуждения. - Я знаю, что и как надо сделать. Во всех деталях.

Он поймал Тавернера за рукав. - Вы должны мне помочь. Я могу остановить это безумие... но мне нужна ваша помощь.

* * *

Они пили кофе в прекрасно обставленной гостиной Леона Зиплинга, и смотрели на детей, играющих на полу. Жена Зиплинга и Рут Тавернер вытирали тарелки на кухне.

- Янси представляет из себя результат синтеза, составную личность, так сказать, - начал объяснять Зиплинг. - На самом деле,

αρχείων. Η μορφή του δομήθηκε πάνω σε εικόνες διαφόρων μέσων ατόμων. Γι' αυτό το λόγο μοιάζει ανθρώπινος. Όμως, βγάλαμε όσα στοιχεία δεν θέλαμε και δώσαμε έμφαση σε κάποια άλλα που μας εξυπηρετούσαν». Πρόσθεσε ανήσυχος: «Θα μπορούσε να υπάρχει Γιάνσι. Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι σαν κι αυτόν. Αυτό ακριβώς είναι το πρόβλημα».

«Αποσκοπούσατε από την αρχή στο να αναπλάσετε τις ζωές των ανθρώπων σύμφωνα με τη γραμμή που έδινε ο Γιάνσι;» ρώτησε ο Τάβερνερ.

«Δεν μπορώ να πω με ακρίβεια τι θέλουν να πετύχουν τα υψηλότερα στελέχη. Εγώ έγραφα διαφημιστικά κείμενα σε μια εταιρία που κατασκεύασε στοματικά διαλύματα. Οι αρχές του Καλίστο με προσέλαβαν και μου είπαν σε γενικές γραμμές τι ήθελαν να κάνω. Για τον σκοπό όλης αυτής της επιχείρησης, μόνο υποθέσεις μπορώ να κάνω».

«Λέγοντας αρχές, εννοείς το κυβερνητικό συμβούλιο;»

Ο Σίπλινγκ γέλασε κοφτά. «Εννοώ τα εμπορικά συνδικάτα που είναι εξολοκλήρου ιδιοκτήτες αυτού του φεγγαριού. Δεν πρέπει όμως να το λέμε φεγγάρι. Είναι πλανήτης».

Τα χείλη του συσπάστηκαν με πικρία. «Απ' ό,τι φαίνεται, οι αρχές έχουν σχεδιάσει ένα μεγαλεπήβολο πρόγραμμα. Στα πλαίσιά του θα απορροφήσουν τους εμπορικούς αντιπάλους τους στο Γανυμήδη – όταν τελειώσουν με αυτό, θα έχουν κάτω από την εξουσία τους, τους εξω-πλανήτες.

«Μα δεν υπάρχει άλλος τρόπος να επιβληθούν στο Γανυμήδη, εκτός από τον πόλεμο», αντέδρασε ο Τάβερνερ. «Πίσω από τις Μηδενικές εταιρίες υπάρχει ένας ολόκληρος πληθυσμός». Μετά το συνειδητοποίησε. «Κατάλαβα», είπε μαλακά. «Θα ξεκινούσαν τον πόλεμο. Γι' αυτούς θα ήταν ένας δίκαιος πόλεμος».

«Έχεις απόλυτο δίκιο. Και για να ξεκινήσει ένας πόλεμος, πρέπει να εξασφαλίσουν τη συναίνεση του κόσμου. Σ' αυτήν την

такого человека не существует. За основу мы взяли базовые психотипы социологической статистики Каллисто и несколько достаточно типичных реальных личностей, так что Янси достаточно реалистичен. Однако мы убрали из него те черты, которые нас не устраивали, и усилили несколько других.

- Янси вполне мог бы существовать, - задумчиво добавил он. - Множество людей похожи на Янси... в этом-то и проблема.

- Вы сознательно работали над переделкой людей по образу и подобию Янси? - спросил Тавернер.

- Честно говоря, я не знаю, с чего всё началось там, наверху. Я работал копирайтером в компании, производившей полоскания для рта. Меня наняли местные власти, и кратко обрисовали, чего от меня ждут. Догадываться о целях проекта мне пришлось самому.

- "Местные власти" - это Управляющий Совет Каллисто?

Зиплинг рассмеялся.

- Местные власти - это синдикаты, которые здесь хозяйничают. Они владеют этой луной до последнего винтика. Впрочем, мы должны называть Каллисто планетой. Он скривил губы в усмешке.

- Похоже, власти готовят что-то крупное. Они хотят подмять под себя Ганимед - единственного серьёзного конкурента. После этого Каллисто сможет диктовать свою волю Девятиплану.

- Но они не смогут захватить контроль над Ганимедом без открытого объявления войны! - возразил Тавернер. - За компаниями Ганимеда стоит его население...

И тут до него дошло.

- Они ведь развяжут войну, - сказал он тихо. - Для них война стоит того.

- Вот именно. А для того, чтобы начать

περίπτωση, ο λαός δεν έχει τίποτα να κερδίσει. Ο πόλεμος θα εξοντώσει όλους τους μικρούς επιχειρηματίες - εξουσία θα συγκεντρωθεί σε λιγότερα χέρια – και είναι ήδη αρκετά λίγα.

Για να καταφέρουν να τους υποστηρίξει ένας λαός ογδόντα εκατομμυρίων, χρειάζονται ένα απαθές προβατοποιημένο κοινό.

Αυτό ακριβώς κάνουν. Όταν τελειώσει η επιχείρηση Γιάνσι, οι άνθρωποι στην Καλλιστώ θα δέχονται τα πάντα.

Ο Γιάνσι σκέφτεται γι' αυτούς. Τους λέει πώς να χτενίζουν τα μαλλιά τους. Ποια παιχνίδια να παίζουν. Λέει τα ανέκδοτα που επαναλαμβάνουν οι άντρες στα πίσω δωμάτια. Η γυναίκα του μαγειρεύει το φαγητό, που τρώνε όλοι για μεσημεριανό. Σ' όλον αυτόν τον μικρό κόσμο – εκατομμύρια αντίγραφα της καθημερινότητας του Γιάνσι. Ό,τι κάνει, ό,τι πιστεύει.

Για έντεκα συνεχή χρόνια ρυθμίζουμε την κοινή γνώμη. Το σημαντικό είναι η αναλλοίωτη μονοτονία του πράγματος. Μια ολόκληρη γενιά που μεγάλωσε, περιμένοντας από το Γιάνσι μια απάντηση για τα πάντα».

«Είναι μεγάλη δουλειά, λοιπόν», παρατήρησε ο Τάβερνερ. «Όλη αυτή η διαδικασία να δημιουργήσετε και να διατηρήσετε το Γιάνσι».

«Χιλιάδες άνθρωποι συμμετέχουν μόνο στο γράψιμο των κειμένων. Εσύ παρακολούθησες το πρώτο στάδιο – που μεταφέρεται σε κάθε πόλη. Βιντεοκασέτες, ταινίες, βιβλία, περιοδικά, αφίσες, φυλλάδια, δραματοποιημένες οπτικές και ακουστικές εκπομπές, προπαγάνδα μέσω των εφημερίδων, αυτοκίνητα στους δρόμους με μεγάφωνα, κόμικς για τα παιδιά, προφορική πληροφόρηση, προσεγμένες αγγελίες... τα βασικά. Μια συνεχής ύπαρξη του Γιάνσι».

Πήρε ένα περιοδικό από το τραπέζακι και του έδειξε το κύριο άρθρο. «Σε τι κατάσταση βρίσκεται η καρδιά του Τζον Γιάνσι; Σας κάνει να αναρωτιέστε τι θα κάναμε χωρίς αυτόν; Την επόμενη εβδομάδα, ένα άρθρο για το στομάχι του Γιάνσι». Ο Σίπλινγκ, κλείνοντας, είπε καυστικά: «Προσεγγίζουμε το θέμα με

войну, им надо заручиться поддержкой населения. Ведь если задуматься, местные не получат от войны ничего хорошего. Война сметёт с лица Каллисто мелких торговцев и добытчиков, власть ещё больше сосредоточится в руках крупных тузов.

Чтобы получить поддержку восьмидесяти миллионов человек, их нужно низвести до состояния овец, которых ничего не интересуется.

Собственно, это сейчас и происходит когда программа Янси будет завершена, каллистяне будут соглашаться с любыми доводами.

Он думает за них. Он заботится об их причёсках, говорит им, в какие игры играть, рассказывает анекдоты, которые потом повторяют по всей планете. Его жена готовит обед для всей Каллисто. Миллионы и миллионы копий Янси делают то же, что и он, верят в то же, что и он.

Мы обрабатываем местную публику уже одиннадцать лет, и самое важное тут - ни на секунду не прерывающееся однообразие Янси. Растёт целое поколение, считающее, что только он может дать ответ на любой возникший вопрос.

- Чертовски большой, должно быть, проект - создать Янси.

- Тысячи людей заняты только написанием материалов. Вы видели первый этап, который транслируется на всю поверхность Каллисто. Потом - ленты, фильмы, книги, журналы, постеры, брошюры, радио- и видео-постановки, заметки в газетах, комиксы для детей, слухи и сплетни, тщательно продуманная реклама... Непрерывный поток Янси в массы.

Зиплинг взял со столика журнал и показал Тавернеру заглавную статью.

- "Что у Джона Янси с сердцем?"

Поднимает вопрос о том, как бы мы жили без Янси. На следующей неделе - статья о

<p>εκατομμύρια τρόπους. Το αναφέρουμε όπου μπορούμε. Ονομαζόμαστε γιανς. Είναι μια νέα μορφή τέχνης».</p> <p>«Εσείς – οι εργαζόμενοι, πώς νιώθετε για το Γιάνσι;»</p> <p>«Είναι μια μεγάλη σαπουνόφουσκα».</p> <p>«Κανένας από σας δεν έχει πειστεί;»</p> <p>«Ακόμα και ο Μπάμπσον δεν μπορεί να κρατηθεί να μην γελάσει. Και ο Μπάμπσον είναι η κορυφή. Πιο πάνω είναι αυτοί που υπογράφουν τις επιταγές μας. Ω, Θεέ μου, αν αρχίζαμε να πιστεύουμε στο Γιάνσι... αν αρχίζαμε να πιστεύουμε ότι αυτά τα σκουπίδια σημαίνουν πραγματικά κάτι...» Μια έκφραση έντονης ανησυχίας εμφανίστηκε στο πρόσωπο του Σίπλινγκ. «Αυτά είχα να σου πω. Γι' αυτό δεν αντέχω άλλο».</p> <p>«Γιατί;» ρώτησε πολύ περίεργος ο Τάβερνερ. Το μικρόφωνο που είχε στο λαιμό του μετέφερε όλα όσα λέγονταν στο κεντρικό γραφείο, στην Ουάσιγκτον. «Ενδιαφέρομαι να μάθω, γιατί άλλαξες στρατόπεδο».</p> <p>Ο Σίπλινγκ έγειρε και φώναξε το γιο του. «Μάικ, σταμάτα να παίζεις κι έλα λίγο εδώ». Γυρίζοντας στον Τάβερνερ, του εξήγησε:</p> <p>«Ο Μάικ είναι εννιά χρονών. Ο Γιάνσι υπάρχει όλη του τη ζωή».</p> <p>Ο Μάικ πλησίασε υπάκουα στον πατέρα του. «Μάλιστα κύριε;»</p> <p>«Τι βαθμούς παίρνεις στο σχολείο;» τον ρώτησε ο πατέρας του.</p> <p>Το παιδί τέντωσε το στήθος του γεμάτο περηφάνια. Ήταν μια μικρογραφία του Λέοντα Σίπλινγκ. «Όλο Α και Β».</p> <p>«Είναι έξυπνο παιδί», είπε ο Σίπλινγκ στον Τάβερνερ. «Καλός στην αριθμητική, τη γεωγραφία, την ιστορία, όλα αυτά». Γυρίζοντας στο παιδί, είπε: «Θα σου κάνω μερικές ερωτήσεις. Θέλω να ακούσει ο Κύριος τις απαντήσεις που θα δώσεις».</p>	<p>желудке Янси... Мы знаем миллионы подходов, мы пролезем в любую дырочку. Нас называют янсерами. Янси, как новый вид искусства! - ядовито закончил он.</p> <p>- А что ваши коллеги думают о Янси?</p> <p>- Надутый индюк, пустышка.</p> <p>- И что, никого из ваших не убеждают его речи?</p> <p>- Даже Бэбсон только посмеивается, Бэбсон - на самом верху пирамиды. Выше него только те, кто заказывает шоу и платит деньги. Не дай бог, не дай бог, если мы вдруг начнём верить в Янси... если мы вдруг решим, что эта пустота имеет смысл... Я не вынесу этого.</p> <p>- Но почему? - спросил Тавернер с интересом. Скрытый микрофон передавал весь разговор в штаб-квартиру в Вашингтоне. - Почему вы решили порвать со всем этим?</p> <p>Зиплинг подозвал своего сына:</p> <p>- Майк, оторвись на минутку от игры, подойди сюда.</p> <p>Тавернеру он объяснил:</p> <p>- Майку девять лет. Он видит и слышит Янси с самого рождения.</p> <p>Майк нехотя подошёл.</p> <p>- Что, папа?</p> <p>- Какие отметки ты получаешь в школе?</p> <p>Мальчик гордо выпятил грудь; он был маленькой копией Зиплинга-старшего.</p> <p>- Пятёрки и немножко четвёрок!</p> <p>- Он весьма умён и сообразителен, - сказал Зиплинг Тавернеру. Прекрасно считает, отлично усваивает географию, историю... Он снова обратился к Майку:</p> <p>- Я задам тебе несколько вопросов, и хочу,</p>
--	---

<p>«Μάλιστα κύριε», πειθάρχησε το αγόρι.</p> <p>Με σοβαρό το αδύνατό του πρόσωπο, ο Σίπλινγκ είπε στο γιο του: «Θέλω να μου πεις τι γνώμη έχεις για τον πόλεμο. Σας έχουν μιλήσει για τον πόλεμο στο σχολείο. Ξέρεις τους μεγάλους πολέμους που έγιναν στην ιστορία, έτσι δεν είναι;»</p> <p>«Μάλιστα κύριε. Μάθαμε για την Αμερικανική Επανάσταση, τον Πρώτο Καθολικό Πόλεμο, και μετά τον Δεύτερο Καθολικό Πόλεμο και μετά τον Πρώτο πόλεμο Υδρογόνου και τον πόλεμο ανάμεσα στους αποίκους του Άρη και του Δία».</p> <p>«Στα σχολεία», συνέχισε να εξηγεί με την ίδια θέρμη ο Σίπλινγκ, «μοιράζουμε υλικό σχετικό με το Γιάνσι – δευτερεύοντα εκπαιδευτικά πακέτα. Ο Γιάνσι διαβάζει με τα παιδιά ιστορία και τους εξηγεί το νόημα. Ο Γιάνσι τους εξηγεί φυσική ιστορία. Ο Γιάνσι τους εξηγεί τη σωστή τάξη πραγμάτων, αστρονομία και όλα τα πράγματα στο σύμπαν.</p> <p>Ποτέ, όμως, δεν είχα σκεφτεί ότι και ο ίδιος μου ο γιος...»</p> <p>Η φωνή του έγινε θλιμμένη, πήγε να σβήσει, μετά όμως ξαναζωντάνεψε. «Ωστε ξέρεις πολλά για τον πόλεμο. Για πες μου, λοιπόν, τι πιστεύεις για τον πόλεμο;»</p> <p>Το αγόρι απάντησε αμέσως: «Ο πόλεμος είναι κακός. Είναι το πιο φρικτό πράγμα που υπάρχει. Παραλίγο να καταστρέψει την ανθρωπότητα».</p> <p>Κοιτάζοντας το γιο του έντονα, ο Σίπλινγκ σχεδόν απαίτησε να μάθει:</p> <p>«Αυτό στο είπε κάποιος;»</p> <p>Το παιδί κόμπιασε αβέβαιο. «Όχι, κύριε».</p> <p>«Τα πιστεύεις πραγματικά αυτά;»</p> <p>«Μάλιστα κύριε. Είναι η αλήθεια, έτσι δεν είναι; Ο πόλεμος δεν είναι κακό πράγμα;»</p> <p>Ο Σίπλινγκ κούνησε το κεφάλι του. «Ο πόλεμος είναι κακό πράγμα. Τι γίνεται όμως</p>	<p>чтобы наш гость послушал, как ты на них ответишь. Понял?</p> <p>- Хорошо, пап.</p> <p>Зиплинг мрачно задал первый вопрос:</p> <p>- Мне хочется услышать, что ты думаешь о войне. Вам рассказывали о войне в школе, вы проходили основные войны в нашей истории, так ведь?</p> <p>- Да, мы проходили про Американскую Революцию, и про Первую Глобальную Войну, и про Вторую Глобальную Войну, потом про Первую Ядерную... и ещё про Войну между колониями Марса и Юпитера.</p> <p>- Мы распространяем уроки Янси в школах в рамках программы государственных субсидий, - пояснил Зиплинг. - Янси рассказывает школьникам об истории, раскрывает смысл исторических событий. Янси объясняет им естественные науки. Янси рассказывает об основах этикета, и об астрономии, и о миллионах прочих вещей.</p> <p>Но я никогда не думал, что мой собственный сын...</p> <p>Голос его предательски задрожал.</p> <p>- Итак, ты знаешь, что такое война. Расскажи мне теперь, что ты думаешь о войне.</p> <p>- Война - это плохо, - бодро ответил Майк. - Война - это самая ужасная вещь на свете. Войны чуть не уничтожили человечество.</p> <p>Пристально глядя на сына, Зиплинг спросил:</p> <p>- Кто-нибудь сказал тебе, чтобы ты так отвечал? Заставлял тебя это сказать? Мальчик неуверенно проговорил:</p> <p>- Нет, папа.</p> <p>- Ты действительно в это веришь?</p> <p>- Да, папа. Ведь это правда? Война - это очень плохо?</p> <p>- Война - это плохо, - Зиплинг кивнул. - А</p>
--	---

<p>όταν πρόκειται για έναν δίκαιο πόλεμο;»</p> <p>Χωρίς να καθυστερήσει, το αγόρι απάντησε: «Και βέβαια πρέπει να πολεμάμε τους δίκαιους πολέμους».</p> <p>«Γιατί;»</p> <p>«Πρέπει να προστατεύσουμε τον τρόπο ζωής μας».</p> <p>«Γιατί;»</p> <p>Το παιδί για άλλη μια φορά, απάντησε αμέσως. «Δεν μπορούμε να τους αφήσουμε να μας τσαλαπατήσουν, κύριε. Μ' αυτόν τον τρόπο θα ενθαρρύνουμε τον επιθετικό πόλεμο. Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε τη δημιουργία ενός κόσμου ωμής βίας. Ο κόσμος μας πρέπει να βασίζεται ...» Έψαξε για τη σωστή λέξη. «Πρέπει να βασίζεται στο νόμο».</p> <p>Ο Σίπλινγκ σχολίασε κουρασμένα, σαν να μιλούσε στον εαυτό του: «Εγώ ο ίδιος έγραφα αυτές τις ανούσιες, αντιφατικές κουβέντες, πριν από οχτώ χρόνια». Προσπάθησε βίαια να επαναφέρει τον εαυτό του στην πραγματικότητα και ρώτησε:</p> <p>«Ο πόλεμος, λοιπόν, είναι κάτι κακό. Αλλά πρέπει να πολεμάμε όταν ο πόλεμος είναι δίκαιος. Μπορεί αυτός ο πλανήτης, η Καλλιστώ, αν αρχίσει πόλεμο με... - ας διαλέξουμε στην τύχη κάτι – το Γανυμίδα». Ήταν δύσκολο να κρύψει την ειρωνεία στη φωνή του.</p> <p>«Ας το πούμε έτσι τυχαία. Τώρα, λοιπόν, έχουμε πόλεμο με το Γανυμίδα. Αυτός ο πόλεμος είναι δίκαιος; Ή είναι απλά ένας πόλεμος;»</p> <p>Αυτή τη φορά, δεν πήρε απάντηση. Το ήρεμο πρόσωπο του αγοριού συνοφρυώθηκε απορημένο.</p> <p>«Δεν θα απαντήσεις;» ρώτησε παγωμένα ο Σίπλινγκ.</p> <p>«Εεε», κοντοστάθηκε το αγόρι. «Νομίζω...» Έστρεψε προς τα πάνω το βλέμμα του. «Όταν</p>	<p>что ты можешь сказать о справедливой войне?</p> <p>Майк не медлил с ответом ни секунды. - Конечно же, мы должны вести справедливые войны.</p> <p>- Почему?</p> <p>- Ну, мы же должны защищать свой образ жизни! - Почему?</p> <p>- Потому что мы не можем позволить им просто раздавить себя. Это только раздражило бы агрессора, и власть захватили бы те, кто обладает грубой силой. Мы не можем этого допустить. Нам нужен мир, управляемый законом.</p> <p>Зиплинг устало прокомментировал: - Я написал эти бессмысленные, противоречивые слова восемь лет назад... Он внутренне собрался, и продолжил:</p> <p>- Итак, война - это плохо, но мы должны вести справедливые войны. Представь себе, что наша планета, Каллисто, вступает в войну... с кем бы... ну, скажем, с Ганимедом. Зиплинг не мог скрыть иронии в голосе.</p> <p>- Просто наугад, пальцем в небо. Итак, мы воюем с Ганимедом - это справедливая война? Или просто война? Хорошо это или плохо?</p> <p>На этот раз мальчик задумался, насупившись, размышляя о чём-то.</p> <p>- Каков же твой ответ? - холодно спросил Зиплинг.</p> <p>- Ну, это... Я не знаю... Но ведь когда война</p>
---	---

<p>έρθει αυτή η ώρα δεν θα μας το πει κάποιος;»</p> <p>«Βέβαια», ξεροκατάπιε ο Σίπλινγκ. «Κάποιος θα μας το πει. Μπορεί και να είναι ο κύριος Γιάνσι».</p> <p>Στο πρόσωπο του αγοριού ήταν ολοφάνερη η ανακούφιση. «Μάλιστα, κύριε. Θα μας το πει ο κύριος Γιάνσι». Γύρισε και κοίταξε τα άλλα παιδιά. «Μπορώ να φύγω τώρα;»</p> <p>«Καθώς το παιδί έτρεξε να συνεχίσει το παιχνίδι του, ο Σίπλινγκ γύρισε προς τον Τάβερνερ. «Ξέρεις ποιο παιχνίδι παίζουν; Λέγεται Χίππο – Χόππο. Μάντεψε ποιανού ο εγγονός το λατρεύει. Μάντεψε ποιος ανακάλυψε το παιχνίδι».</p> <p>Σιωπή.</p> <p>«Τι προτείνεις;» ρώτησε ο Τάβερνερ. «Είπες ότι μπορεί να γίνει κάτι».</p> <p>Το πρόσωπο του Σίπλινγκ έγινε ψυχρό, σαν να ένιωθε βαθιά μέσα του το σχέδιο. «Ξέρω την επιχείρηση... ξέρω πώς μπορούμε να την αποσυντονίσουμε. Πρώτα, όμως, πρέπει κάποιος να βάλει ένα πιστόλι στον κρόταφο των υπευθύνων. Αυτά τα εννιά χρόνια κατάλαβα ποιο είναι το βασικό χαρακτηριστικό της προσωπικότητας του Γιάνσι... το βασικό χαρακτηριστικό του νέου είδους ανθρώπου που προσπαθούν να καλλιεργήσουν. Είναι απλό. Είναι το στοιχείο που κάνει κάποιον αρκετά εύπλαστο, ώστε να άγεται και να φέρεται».</p> <p>«Για πες μου», είπε υπομονετικά ο Τάβερνερ, ελπίζοντας ότι η σύνδεση με την Ουάσιγκτον ήταν καθαρή.</p> <p>«Όλες οι απόψεις του Γιάνσι είναι επιφανειακές. Το κλειδί είναι η ισχύνητα. Όλες οι απόψεις του είναι «νερωμένες». Τίποτα υπερβολικό. Έχουμε πλησιάσει όσο το δυνατόν περισσότερο στην κατάσταση της πλήρους έλλειψης πιστεύω... αυτό το έχετε ήδη προσέξει. Όπου μπορούσαμε, αναιρέσαμε συμπεριφορές, αφήσαμε το άτομο α-πολιτικό. Χωρίς αντιλήψεις».</p> <p>«Σίγουρα», συμφώνησε ο Τάβερνερ. «Μένουν</p>	<p>начнётся, кто-нибудь нам это скажет? То есть, справедливая она или нет.</p> <p>- Конечно, - Зиплинг чуть не подавился. - Кто-нибудь непременно скажет. Возможно даже, сам мистер Янси.</p> <p>- Правда, пап, мистер Янси нам всё объяснит, - с облегчением выдал Майк. - Я могу ещё поиграть?</p> <p>Наблюдая за отошедшим в угол Майком, Зиплинг повернулся к Тавернеру. - Знаете, во что они играют? Это Гиппо-Гоппо, любимая игра внука сами-знаете-кого. Угадайте с трёх раз, кто её придумал.</p> <p>Тавернер помолчал.</p> <p>- И что вы предлагаете? Вы сказали, что с этим что-то можно сделать.</p> <p>- Я знаю проект в деталях, - на лице Зиплинга промелькнуло хитрое выражение, потом оно снова похолодело. - Я знаю, как в его работу можно вмешаться. Но для этого кто-нибудь должен держать власти под прицелом. За девять лет я нашёл ключ к личности Янси, ключ к новому типу людей, которых мы здесь выращиваем. Он очень прост. Именно он делает личность достаточно податливой для манипуляции.</p> <p>- И в чём же он? - спросил Тавернер терпеливо. Он надеялся, что в Вашингтоне всё слышат ясно и отчётливо.</p> <p>- Всё, во что Янси верит - пресно, вяло, безжизненно. Его идеология на девяносто процентов состоит из воды. Мы приблизились, насколько это возможно, к полному отсутствию убеждений... вы обратили на это внимание. Там, где это было возможно, мы уравнили или устранили личное отношение, сделав его максимально аполитичным. У него нет</p>
--	--

όμως με την ψευδαίσθηση ότι έχουν αντιλήψεις».

«Πρέπει να ελέγχονται όλοι οι τομείς της προσωπικότητας. Επιδιώκουμε το απόλυτο άτομο. Πρέπει να υπάρχει, λοιπόν, σαφώς καθορισμένη στάση για κάθε απτή ερώτηση. Σε γενικές γραμμές, η πεποίθησή μας είναι: ο Γιάνσι πιστεύει την πιο εύκολη πιθανότητα. Την πιο επιφανειακή. Την απλή, αβίαστη άποψη, την άποψη εκείνη που δεν εισχωρεί σε βάθος και δεν αναγκάζει να σκεφτείς».

Ο Τάβερνερ μπήκε στο νόημα. «Καλές, ακλόνητες, αποχαυνωτικές αντιλήψεις». Συνέχισε να μιλά ενθουσιασμένος: «Αν, όμως, παρείσφρυνε μια ακραία και πρωτότυπη ιδέα, μια ιδέα που θα ήταν δύσκολο να επεξεργαστεί, που δεν θα μπορούσαν να ζήσουν...»

«Ο Γιάνσι παίζει κροκέ. Γι' αυτό το λόγο κυκλοφορούν όλοι με ένα σφυρί». Τα μάτια του Σίπλινγκ έλαμψαν. «Φαντάσου, όμως, ο Γιάνσι να προτιμούσε το "Παιχνίδι του πολέμου" (Kriegspiel στα Γερμανικά)».

«Να προτιμούσε τι;»

«Είναι σκακιστικό παιχνίδι, που παίζεται με δύο σκακιέρες. Κάθε παίχτης ξεκινά έχοντας τη δική του σκακιέρα, με όλα τα κομμάτια. Κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού δε βλέπει καθόλου την άλλη σκακιέρα. Ένας μεσάζοντας, που βλέπει και τις δύο σκακιέρες, λέει σε κάθε παίχτη πότε έχει κερδίσει ή χάσει ένα κομμάτι, πότε έχει κινηθεί σε κατειλημμένο τετράγωνο, ή έχει κάνει μια αδύναμη κίνηση, αν απειλεί ή απειλείται».

«Καταλαβαίνω», είπε γρήγορα ο Τάβερνερ. «Κάθε παίχτης προσπαθεί να καταλάβει τη θέση του αντιπάλου του στη σκακιέρα. Παίζει στα τυφλά. Θεέ μου, αυτό το παιχνίδι απαιτεί όλες τις πνευματικές δυνάμεις του παίκτη».

«Οι Πρώσσοι μ' αυτόν τον τρόπο δίδασκαν στους αξιωματικούς τους στρατηγική. Είναι κάτι παραπάνω από ένα απλό παιχνίδι. Είναι ένας συμπαντικός αγώνας πάλης. Τι θα γινόταν

своей точки зрения.

- Конечно, - согласился Тавернер, - зато кажется, что она у него есть.

- Разумеется, мы должны контролировать все личностные аспекты; мы хотим получить полноценную личность. Поэтому по каждому конкретному вопросу Янси должен иметь своё конкретное мнение. Основным правилом было то, что Янси всегда выбирает самую простую для восприятия альтернативу, избегая сложностей; взгляд на вещи, который лишь скользит по поверхности, избегая глубоких размышлений.

- Старый добрый убаюкивающий взгляд на жизнь, - подхватил Тавернер, начиная понимать. - Но если вдруг у него появится настоящая точка зрения, которая потребует серьёзных усилий, для того, чтобы её понять...

- Янси играет в кркет, поэтому все вокруг носятся с кркетными молотками, - глаза Зиплинга, казалось, вспыхнули, - Однако предположим на секундочку, что Янси предпочитает играть в кригшпиль...

- Во что?

- Шахматы на двух досках. У каждого игрока - своя доска с полным набором своих фигур. Ни один из них не видит доску другого. Судья видит обе доски, и объявляет игроку, когда тот берёт фигуру, теряет фигуру, пытается ходить на занятое поле или сделать запрещённый правилами ход, а также даёт или получает шах.

- Понятно, - сказал Тавернер, - каждый из игроков пытается восстановить для себя положение фигур на доске противника, фактически играя вслепую. Боже, это должно быть требует напряжения всех умственных сил!

- В Пруссии таким образом обучали офицеров военной стратегии. Это больше

αν ο Γιάνσι, καθόταν το απόγευμα με τη γυναίκα του και τον εγγονό του και έπαιζε μια αγωνιώδη εξάωρη παρτίδα Kriegspiel; Τι θα γινόταν αν, υποθετικά, τα αγαπημένα του βιβλία – αντί για αναχρονιστικά γουέστερν, γεμάτα πιστολίδι – ήταν οι Ελληνικές τραγωδίες; Τι θα γινόταν αν το αγαπημένο του μουσικό κομμάτι ήταν Η Τέχνη Της Φούγκας του Μπαχ, αντί για το My Old Kentucky Home;»

«Αρχίζω να καταλαβαίνω τι θέλεις να πεις», είπε ο Τάβερνερ, όσο πιο ήρεμα μπορούσε. «Νομίζω ότι μπορούμε να βοηθήσουμε».

Ο ΜΠΑΜΠΣΟΝ τσίριξε. «Μα αυτό είναι – παράνομο!»

«Γελείωζ», παραδέχτηκε ο Τάβερνερ. «Γι' αυτό το λόγο είμαστε εδώ». Έγνεψε στην ομάδα των μυστικών αστυνομικών της Νάιπλαν, που βρίσκονταν στο Κτίριο Γιάνσι, χωρίς να δίνει σημασία στους αποσβολωμένους εργαζόμενους, οι οποίοι στέκονταν όρθιοι μπροστά στα γραφεία τους. Μίλησε στο μικρόφωνο που είχε στο λαϊμό του και είπε: «Πώς πάει με τους μεγάλους;»

«Μέτρια», ακούστηκε η αδύναμη φωνή του Κέλμαν, ενισχυμένη από το ειδικό ρελαί, μεταξύ της Καλλιστώ και της Γης. «Κάποιοι ξεπέρασαν τα όρια, υπερασπίζοντας τα υπάρχοντά τους βέβαια. Η πλειοψηφία όμως δεν πίστευε ότι θα δράσουμε».

«Δεν μπορείτε!» κλαυούρισε ο Μπάμπσον, με το προγούλι να κρέμεται σαν άσπρο ζυμάρι από το πρόσωπό του. «Τι έχουμε κάνει; Με βάση ποιο νόμο...»

«Νομίζω», τον διέκοψε ο Τάβερνερ, «ότι μπορούμε να βρούμε λόγους για να σας συλλάβουμε σε καθαρά εμπορικό επίπεδο. Χρησιμοποιήσατε το όνομα του Γιάνσι για να ενισχύσετε την εμπορική κίνηση διαφόρων προϊόντων. Αυτό το άτομο δεν υπάρχει. Πρόκειται για παράβαση των νόμων περί διαφήμισης, που αφορούν την ηθική παρουσίαση του προϊόντος».

чем игра - это всепоглощающая борьба умов. Представьте себе, как Янси вечером сидит дома с женой и внуком, и играет интересную, живую шестичасовую партию в кригшпиль. Представьте, что его любимые книги - не вестерны, а греческие трагедии, что он слушает баховские фуги, а не "Кентукки - дом родной"!..

- Кажется, я начинаю понимать, - сказал Тавернер, пытаюсь не выдать своё возбуждение. - Я думаю, мы можем вам помочь.

* * *

- Но это... незаконно! - воскликнул Бэбсон.

- Абсолютно незаконно, - подтвердил Тавернер. - Именно поэтому мы и здесь. Он разослал бойцов секретной службы Девятиплана по офисам Дома Янси, не обращая внимания на ошеломлённых сотрудников, неподвижно сидевших за столами, и осведомился через ларингофон: - Как там у нас всё прошло с шишками?

- Неплохо, - голос Келлмана звучал тихо, как будто бы приглушённый расстоянием от Земли до Каллисто. - Кое-кто успел сбежать и спрятаться в своих усадьбах, но основная часть даже предположить не могла, что мы будем действовать.

- Вы не можете этого сделать! - лицо Бэбсона казалось куском непропечённого теста. - Что мы такого сделали? Закон...

- Мы можем прекратить вашу деятельность, - прервал его Тавернер, - на чисто коммерческих основаниях. Вы использовали имя Янси для рекламы различных товаров. Такого человека не существует. Я расцениваю это, как нарушение установлений об этике рекламной деятельности.

Το στόμα του Μπάμπσον έκλεισε απότομα και μετά ξανάνοιξε ελαφρά. «Δεν – υπάρχει – αυτό – το – άτομο; Μα όλοι γνωρίζουν τον Τζον Γιάνσι. Βέβαια, είναι...» Αποτελείωσε τη φράση του χειρονομώντας και τραυλίζοντας. «...Είναι παντού».

Ξαφνικά, εμφανίστηκε ένα αξιολύπητο πιστολάκι στο πλαδαρό χέρι του. Το κουνούσε συνέχεια, μέχρι που ο Ντόρσερ πλησίασε και τον αφόπλισε, ρίχνοντας το πιστόλι στο πάτωμα.

Αηδιασμένος, ο Ντόρσερ του πέρασε χειροπέδες. «Φέρσου σαν άντρας», τον διέταξε. Δεν πήρε καμία απάντηση. Ο Μπάμπσον βρισκόταν ήδη πολύ μακριά για να τον ακούσει.

Ο Τάβερνερ, ικανοποιημένος, πέρασε τον κλοιό έκπληκτων ανώτερων υπαλλήλων και εργαζομένων και προχώρησε στα εσωτερικά γραφεία της επιχείρησης. Κάνοντας απότομες κινήσεις, έφτασε στο γραφείο που καθόταν ο Λήο Σίπλιγκ, περιτριγυρισμένος από τη δουλειά του.

Το πρώτο αλλοιωμένο είδωλο ήδη τρεμόπαιζε μέσα από τη συσκευή σάρωσης. Οι δύο άντρες το παρακολούθησαν.

«Λοιπόν;» είπε ο Τάβερνερ όταν τελείωσε. «Εσύ είσαι ο κριτής».

«Πιστεύω ότι είναι καλό», απάντησε νευρικά ο Σίπλιγκ. «Ελπίζω να μην είναι πολύ μεγάλες οι αλλαγές που κάναμε. Θέλουμε να το αποδυναμώσουμε σταδιακά».

«Αμα καταφέρουμε το πρώτο πλήγμα, θα πρέπει ν' αρχίσει να καταρρέει». Ο Τάβερνερ πήγε προς την πόρτα. «Θα είσαι εντάξει μόνος σου;»

Ο Σίπλιγκ έριξε μια ματιά στον Έκμουντ, ο οποίος είχε αράξει στην άκρη του γραφείου, με τα μάτια καρφωμένα στους ταραγμένους γίανς, που συνέχιζαν τη δουλειά τους. «Ναι, νομίζω. Πού πας;»

«Θέλω να παρακολουθήσω τη μετάδοση».

Бэбсон захлопнул рот со стуком.
- Не... существует?.. Но все вокруг знают Джона Янси!

Он... - Бэбсон замешкался, - он повсюду!

Внезапно в его пухлой руке появился маленький пистолетик. Он нелепо взмахнул им, но Дорсет неуловимым движением выбил его из руки и пистолет отлетел в угол. Бэбсон зашёлся в истерике.

- Веди себя как мужчина, - сказал Дорсет, застёгивая наручники, но тщетно: Бэбсон слишком ушёл в собственный мир.

Тавернер удовлетворённо направился во внутренние офисы, мимо кучек ошарашенных янсеров, шёпотом обсуждающих происходящее, и обслуживающего персонала. Он кивнул сидящему за столом Зиплингу и глянул на экран.

Первый модифицированный гештальт как раз проходил через сканер.

- Итак, - спросил Тавернер, когда гештальт закончился, - как оно, на ваш взгляд?

- Мне кажется, пойдёт, - Зиплинг заметно нервничал. - Надеюсь, мы не слишком резко меняем картинку... в конце концов мы потратили одиннадцать лет, чтобы построить всё это. Разрушать придётся так же постепенно.

- Стоит появиться первой трещине, как всё зашатается, - Тавернер направился к двери. - Дальше справитесь сами?

Зиплинг глянул на остальных янсеров, которые не очень уютно себя чувствовали под неусыпным наблюдением Экмунда.

- Да, думаю, справлюсь. А вы куда?

<p>Θέλω να είμαι εκεί, όταν το κοινό θα το δει για πρώτη φορά».</p> <p>Στην πόρτα, ο Τάβερνερ κοντοστάθηκε. «Θα είναι δύσκολη δουλειά για σένα, να προβάλλεις το είδωλο ολομόναχος. Για αρκετό καιρό μπορεί να μη δεχτείς καμία βοήθεια».</p> <p>Ο Σίπλινγκ έδειξε τους συναδέλφους του. Είχαν ήδη αρχίσει να ξαναβρίσκουν τους ρυθμούς εργασίας τους. «Θα συνεχίσουν τη δουλειά», διαφώνησε. «Αρκεί να μην επηρεαστούν οι μισθοί τους».</p> <p>Ο Τάβερνερ περπάτησε σκεπτικός στο διάδρομο προς το ασανσέρ. Λίγη ώρα αργότερα, είχε αρχίσει την κατάβασή του.</p> <p>Σε μια γωνία εκεί κοντά, μια ομάδα ανθρώπων είχε συγκεντρωθεί γύρω από μια δημόσια οθόνη. Περίμεναν την βραδινή εμφάνιση του Τζον Έντουαρντ Γιάνσι.</p> <p>Η εικόνα ξεκίνησε με το συνηθισμένο τρόπο. Δεν υπήρχε αμφιβολία. Ο Σίπλινγκ έφτιαχνε πολύ ωραία κομμάτια, όταν ήθελε. Σ' αυτήν την περίπτωση είχε φτιάξει κάτι παραπάνω από ένα απλό κομμάτι. Είχε φτιάξει όλη την τούρτα.</p> <p>Ο Γιάνσι εμφανίστηκε γονατισμένος στον κήπο του, με τα μανίκια του πουκαμίσου γυρισμένα και βρώμικο παντελόνι, με ένα μυστρί στο χέρι και το ψάθινο καπέλο ριγμένο στα μάτια του, να χαμογελά στο τρυφερό άγγιγμα του ήλιου. Φαινόταν τόσο αληθινό, που ο Τάβερνερ σχεδόν δεν μπορούσε να πιστέψει ότι αυτός ο άνθρωπος δεν υπήρχε. Είχε παρακολουθήσει, όμως, την ομάδα του Σίπλινγκ να κατασκευάζει εργαστηριακά αυτό το πράγμα από το μηδέν.</p> <p>«Σπέρα», μουρμούρισε φιλικά ο Γιάνσι. Σκούπισε τον ιδρώτα από το ζεστό, ροδαλό πρόσωπό του και με λίγη προσπάθεια στάθηκε στα πόδια του.</p> <p>«Πολλή ζέστη, φίλοι μου», παραδέχτηκε. Έδειξε ένα κομμάτι του κήπου με πρίμουλες. «Τις φύτευα με στοίχιση, όχι όπως – όπως. Δουλειά κι αυτή».</p> <p>Μέχρι εδώ όλα πήγαιναν καλά. Το πλήθος</p>	<p>- Хочу посмотреть, как это будет выглядеть на экране. Как это воспримут люди с улицы.</p> <p>В дверях Тавернер задержался.</p> <p>- Делать гештальт в одиночку - работа немалая. Особой помощи вам пока не предвидится...</p> <p>Зиплинг обвёл рукой комнату; его коллеги уже начали втягиваться обратно в процесс.</p> <p>- Они продолжат работу. Пока им будут платить зарплату, разумеется.</p> <p>Тавернер прошёл через холл к лифтам и спустился на улицу.</p> <p>На углу люди уже собирались у большого экрана, ожидая послеобеденного выступления Джона Эдварда Янси.</p> <p>Гештальт начался как обычно. Зиплинг, несомненно, был способен сделать прекрасный ломтик гештальта - было бы желание. На этот раз он создал практически весь пирог.</p> <p>Закатав рукава, в грязных рабочих штанах, Янси склонился над клумбой в своём садике - садовый совок в руке, соломенная шляпа надвинута на глаза улыбаясь тёплому сиянию солнца. Он был настолько реален, что Тавернер никогда бы не поверил, что на самом деле такого человека не существует на самом деле - если бы не видел, как подразделения янсеров под руководством Зиплинга тщательно и умело создавали его образ с нуля.</p> <p>- День добрый, - проговорил Янси, вытирая пот с раскрасневшегося лица, и поднялся с колен, разминая затёкшие ноги.</p> <p>- Ну и денёк сегодня, жарче не придумаешь. Он показал рукой в направлении кучки примул.</p> <p>- Высаживал их в почву. Неплохая</p>
---	---

<p>παρακολουθούσε απαθές, παίρνοντας την ιδεολογική του τροφή χωρίς ιδιαίτερη αντίσταση. Σε όλο το φεγγάρι, σε κάθε σπίτι, τάξη, γραφείο, σε κάθε γωνία του δρόμου προβαλλόταν η ίδια εικόνα. Και θα προβαλλόταν ξανά και ξανά.</p> <p>«Ναι», επανέλαβε ο Γιάνσι, «κάνει πολλή ζέστη. Τόση ζέστη δεν κάνει καλό για στις πρίμουλές μου – προτιμούν τη σκιά».</p> <p>Ένα γρήγορο πλάνο στο έδαφος έδειξε ότι είχε φυτέψει τις πρίμουλές του στη σκιά, κοντά στη βάση του γκαράζ του.</p> <p>«Οι ντάλιες μου, όμως...» συνέχισε ο Γιάνσι με την απαλή, καλόβολη και φιλική φωνή του, «...οι ντάλιες μου χρειάζονται πολύ ήλιο».</p> <p>Η κάμερα χαμήλωσε για να δείξει τις ντάλιες που άνθιζαν στο φως του ήλιου.</p> <p>Ο Γιάνσι κάθισε σε μια ριγέ καρέκλα κήπου, έβγαλε το καπέλο του και σκούπισε το φρύδι του με ένα χαρτομάντιλο που έβγαλε από την τσέπη του. «Γι' αυτό», συνέχισε καλοδιάθετα, «αν με ρωτούσε κάποιος τι είναι καλύτερο, ο ήλιος ή η σκιά, θα απαντούσα ότι εξαρτάται αν είσαι πρίμουλα ή ντάλια».</p> <p>Χαμογέλασε με το περίφημο παιδικό χαμόγελό του στην κάμερα.</p> <p>«Εγώ πρέπει να είμαι πρίμουλα – μάζεψα όλο τον ήλιο που αντέχω για σήμερα».</p> <p>Το κοινό δεν δυσανασχήτησε. Το ξεκίνημα ήταν ατυχές, αλλά θα υπήρχαν μακροπρόθεσμα αποτελέσματα. Και ο Γιάνσι άρχιζε να το διαμορφώνει αυτή τη στιγμή.</p> <p>Το χαμόγελό του έσβησε. Το οικείο βλέμμα, η αναμενόμενη σοβαρή έκφραση – προάγγελος της έλευσης σημαντικών απόψεων – πήρε τη θέση του. Ο Γιάνσι ήταν έτοιμος να προσφέρει τα σοφά λόγια του. Τίποτε απ' αυτά δεν είχε ειπωθεί παλιότερα.</p> <p>«Ξέρετε», είπε ο Γιάνσι αργά και σοβαρά, «αυτό με έβαλε σε σκέψεις». Την ίδια στιγμή πήρε στο χέρι του ένα ποτήρι με τζιν και τόνικ – ένα ποτήρι που μέχρι προ τινος περιείχε</p>	<p>работёнка.</p> <p>Пока всё шло хорошо. Толпа бесстрастно внимала ему, поглощая их идеологическую подпитку без особого сопротивления. По всей Каллисто, в каждом доме, школьном классе, офисе, на каждом оживлённом углу люди смотрели один и тот же гештальт. Потом будут ещё повторы.</p> <p>- Да уж, - повторил Янси, - жаррища. Слишком жарко для примул - они любят тень.</p> <p>Камера, чуть отъехав, продемонстрировала, что Янси заботливо высадил примулы в тени гаража.</p> <p>- А вот мои георгины, - продолжил он своим мягким, добродушным голосом, каким разговаривают с соседом, - любят побольше солнышка.</p> <p>Вторая камера показала георгины на солнечном участке, в полном цвету.</p> <p>Янси плюхнулся в полосатый шезлонг, снял шляпу и вытер лоб платком.</p> <p>- И если бы кто спросил меня, - сказал он, - что же лучше - солнце или тень, я бы ответил ему: смотря кто ты - примула или георгин.</p> <p>Он улыбнулся в камеру своей знаменитой улыбкой, совсем по-детски.</p> <p>- Я-то, наверное, примула. Хочется уже отдохнуть в тенёчке.</p> <p>Зрители впитывали в себя каждое слово. Это только начало, подумал Тавернер, но сейчас Янси начнёт развивать тему.</p> <p>Его улыбка потускнела и совсем пропала с лица, на смену ей пришёл серьёзный, чуть нахмуренный взгляд, означавший, что сейчас будет высказана глубокая мысль.</p> <p>- И это, знаете ли, наводит меня на разные мысли, - сказал Янси медленно и</p>
---	--

μπίρα. Και το περιοδικό που είχε δίπλα του δεν ήταν το Ιστορίες Με Σκύλους, αλλά Η Εφημερίδα Της Ψυχολογικής Επιθεώρησης. Η αλλοίωση των στοιχείων του περιβάλλοντος θα επηρέαζε το υποσυνείδητο. Αυτή τη στιγμή, η συνειδητή προσοχή του κόσμου ήταν επικεντρωμένη στα λόγια του Γιάνσι.

«Μου φαίνεται», συνέχισε να αγορεύει ο Γιάνσι, σαν να επρόκειτο για ολοκαίνουργια σοφά λόγια, που μόλις τώρα πήραν τη θέση τους, «ότι κάποιοι άνθρωποι πιστεύουν πως, για παράδειγμα, η σκιά είναι κακή και το φως του ήλιου καλό. Αυτό όμως είναι ανόητο. Το ηλιακό φως κάνει καλό στα τριαντάφυλλα και τις ντάλιες, όμως θα κατέστρεφε τελείως τις φούξιες μου».

Η κάμερα έδειξε τις υπέροχες, τεράστιες φούξιες του.

«Ίσως κι εσείς να γνωρίζετε τέτοιους ανθρώπους. Δεν μπορούν να καταλάβουν ότι...» Και όπως το συνήθιζε, ο Γιάνσι βασίστηκε σε στοιχεία της παράδοσης για να γίνει κατανοητός: «...ότι η τροφή ενός ανθρώπου» δήλωσε σοβαρά, «μπορεί να είναι δηλητήριο για κάποιον άλλο. Για παράδειγμα, για πρωινό μου αρέσει να τρώω αυγά ψημένα μόνο από τη μια πλευρά, ίσως και καναδυό βρασμένα δαμάσκηνα και μετά φρυγανισμένο ψωμί. Η Μάργκαρετ, όμως, προτιμά ένα μολ δημητριακά. Στο Ραλφ δεν αρέσει τίποτα από τα δύο. Προτιμά τις μεγάλες τηγανίτες. Και αυτός που μένει λίγο πιο κάτω στο δρόμο μου, με τη μεγάλη αυλή, προτιμά μια νεφρόπιτα και ένα μπουκάλι δυνατή μπίρα».

Ο Τάβερνερ γύρισε απότομα να φύγει. Τα υπόλοιπα θα τα ένιωθαν σταδιακά. Το ακροατήριο συνέχιζε να απορροφά τα σχόλια του Γιάνσι, λέξη προς λέξη. Ένιωθε τα πρώτα ασθενικά σκιρτήματα μιας ρηξικέλευθης ιδέας: Ότι κάθε άνθρωπος είχε τις δικές του αξίες, το δικό του τρόπο ζωής. Ότι κάθε άνθρωπος μπορεί να διασκεδάσει, να πιστεύει και να εγκρίνει διαφορετικά πράγματα.

Όπως είχε πει και ο Σίπλινγκ, χρειαζόταν χρόνος. Οι κασέτες που υπήρχαν στην τεράστια βιντεοθήκη έπρεπε να

задумчиво; рука его потянулась к стакану джина с тоником стакану, в котором ещё несколько часов назад было бы пиво. И рядом со стаканом на столике лежали не "Ежемесячные охотничьи байки", а "Журнал прикладной психологии". Смена реквизита западёт в подсознание зрителей, всё их внимание сейчас приковано к тому, что говорит Янси.

- Я знаю, - говорил Янси, - что кое-кто может сказать, дескать, солнце - это хорошо, а тень - это плохо.

Глупости! Солнце подходит для роз и георгинов, но мои фуксии не перенесут жары.

Знаменитые призовые фуксии Янси на мгновение появились на экране.

- Возможно, вы знаете таких людей. Они не понимают одной простой вещи, - Янси, по своему обычаю, запустил руку в копилку фольклора. - Что землянину здорово, то марсианину - смерть. Я вот люблю на завтрак хорошо прожаренную яишенку из пары яиц, чашку сливового компота и слабо зажаренный тост. Маргарет предпочитает хрустящие кукурузные хлопья с молоком. А Ральфу не по вкусу ни то, ни другое, он обожает оладьи. А Фред из соседнего дома, того, что с большой лужайкой, обожает пирог с почками и бутылочку пивка.

Тавернер вздрогнул. Придётся нащупывать дальнейший путь по миллиметру, как в темноте. Но зрители смотрели не отрываясь, ловя каждое слово. Первые тоненькие ростки радикальной идеи: у каждого есть своя собственная система ценностей, свой собственный стиль жизни. У каждого человека есть свои убеждения, свои радости, свой собственный круг вещей, которые он принимает или не принимает.

Конечно, Зиплинг прав, всё это потребует

<p>αντικατασταθούν. Οι κανόνες που είχαν φτιαχτεί για κάθε περίπτωση, έπρεπε να καταργηθούν. Προσπαθούσαν να εισάγουν έναν νέο τρόπο σκέψης, ξεκινώντας από μια κοινότοπη παρατήρηση σχετικά με τις πρίμουλες. Αν ένα εννιάχρονο παιδί ήθελε να μάθει κατά πόσον ένας πόλεμος ήταν δίκαιος ή άδικος, θα έπρεπε να ψάξει στο μυαλό του. Δεν θα υπήρχε έτοιμη η απάντηση από τον Γιάνσι. Ετοιμαζόταν ήδη μια σχετική ομιλία, από την οποία θα φαινόταν πως κάθε πόλεμος ήταν δίκαιος για μερικούς και άδικος για κάποιους άλλους.</p> <p>Υπήρχε μια ομιλία που ο Τάβερνερ θα ήθελε πολύ να ακούσει. Αργούσε όμως και έπρεπε να περιμένει. Αργά αλλά σταθερά, ο Γιάνσι θα άλλαζε τις προτιμήσεις του στην τέχνη. Μια από αυτές τις μέρες, το κοινό θα μάθαινε ότι στον Γιάνσι δεν αρέσουν πια τα βουκολικά τοπία.</p> <p>Τώρα πια προτιμούσε τις δημιουργίες ενός Ολλανδού δεξιοτέχνη του μακάβριου και σατανικού τρόμου του 15^{ου} αιώνα, του Ιερώνυμου Μπος.</p>	<p>времени. Огромную лентотеку надо будет постепенно заменить, разрушив накопившиеся предписания по всем областям жизни. Начавшись с невинных примул, привьётся новый способ мышления, и когда девятилетний мальчик захочет узнать, справедлива или несправедлива война, он спросит прежде всего собственный разум. Готовых ответов от Янси больше не будет; Зиплинг уже готовит гештальт на эту тему, гештальт, который показывает, что любую войну одни считали справедливой, другие - захватнической.</p> <p>Тавернер хотел бы сейчас посмотреть этот гештальт, но подготовка его, несомненно, займёт много времени. Это будет позже, а сейчас Янси мало-помалу меняет свои пристрастия в искусстве. На днях все узнают, что его больше не восхищают пасторальные сценки с трубадурами и пастушками.</p> <p>Что отныне любимый художник Янси - великий голландец пятнадцатого века, непревзойдённый мастер смерти и дьявольского ужаса - Иероним Босх.</p>
--	---